

Гост "Сокола"

Бора Ђугић

**СИМФОНИЈА ДУХА
И ДАХА**

Интервју "Сокола"

Проф. Кустурица

**ПОТРАГА ЗА ДОБРИМ,
ЛИЈЕПИМ И УЗВИШЕНИМ**

Православље

Св. Николај Српски

**МАЊЕ БРИГЕ
ВИШЕ ВЕРЕ**

Активности
ССД "Соко"

Данко Јевђевић

**"СОКО"
НЕПРИКОСНОВЕН**

1, 2: Фолклорци Сокола у Вршцу код старих пријатеља;
3, 4: Зеленика и Херцег Нови су угостили Соколе;

**5 - 7: Честитка за Славу - Бора Дугић и
оркестар “Вјетрови Балкана” - концерт уочи Славе.**

АКТУЕЛНОСТ И ПРЕПОЗНАТЉИВОСТ

Жојда нисмо испоштовали обећано вријеме излажења часописа, што је најдиректније везано за познате проблеме око обезбеђења паре за штампање, али се зато трудимо да сваки нови број "Сокола" буде актуелан, занимљив, и препознатљив.

И то уз "гостовање" истакнутих личности културног, јавног и духовног живота.

Овај пут завирили смо у наше прво сусједство, истина сада у другој држави Србији, у Мокру Гору и на Међавник. "Засметали" смо познатом филмском режисеру Емиру Кустурици, и то у највећем послу при завршетку његовог најновијег филма "Завет" и уз његове бројне друге пратеће послове везане за Дрвениград, екологију, спорт и туризам, од кога смо добили одговоре на бројна питања, што ће вјерујемо бити предмет ваше додатне пажње и читања.

Добили смо интервју и од још једног истакнутог ствараоца, виртуоза на фрули - Боре Дугића, чији ћемо недавни концерт у амфитеатру Карађорђевог конака у манастиру Ђобрун дugo памтити.

У овом броју "Сокола" значајан простор посветили смо тексту који нас упозорава колико је наше ђирилично писмо занемарено, па често и омаловажавано.

Потрудили смо се да пренесемо најзначајније поруке са недавног научног скупа о Херцегу Стефану Вукчићу Косачи, одржаном у Плужинама, у сада још једној - нама сусједној држави Црној Гори.

Овај број "Сокола" подсећа нас на овогодишње, 13-то по реду Мерђународно ликовно саборовање у граду на Дрини, те о настојањима да се коначно обнове, у посљедњем рату порушени, споменици Руским царским војницима, Козацима са Дона, у Доњој Сопотници код Новог Горажда.

Под радним насловом "Галерија вишеградских пјесника" у овом броју "Сокола" представили смо вам актуелне пјеснике из града на Дрини, чланове Друштва љубитеља писане ријечи "Мост", који се припремају да своје стваралаштво обједине у заједнички зборник.

Млађе читаоце подсећамо на 131. годину од како је чувени и цијењени биолог Јосиф Панчић, ту у нашем сусједству, на обронцима Таре уочио и науци представио "Панчићеву оморику".

Ту је још низ других текстова културног и духовног садржаја, а уз подсећање на успјехе младих фудбалера нашег соколског друштва "Соко" из Добрена, подсјетићемо вас и на изванредан успјех једног младог вишеградског спортисте, сада већ актуелног карате шампиона света, који је освојио златну медаљу на недавном свјетском првенству у Хановеру.

Све су то садржаји који ће, сигурни смо, плијенити вашу пажњу и наш часопис уврстити у вашу кућну или неку другу врсту библиотеке.

И овај пут вас подсећамо, поштовани читаоци, да су странице "Сокола" отворене за сарадњу.

Зато, пишите нам, предлажите теме и саговорнике, а ми ћемо се потрудити да то пренесемо на странице неког од наредних бројева.

Пријатно Вам читање новог броја "Сокола"

Славко ХЕЛЕТА

ЧАСОПИС ЗА КУЛТУРУ И ДУХОВНО ПРОСВЈЕЋИВАЊЕ

С БЛАГОСЛОВОМ МИТРОПОЛИТА
ДАБРОБОСАНСКОГ г. НИКОЛАЈА

Издавач:
Српско соколско друштво
“Соко”-Добрун-Вишеград

За издавача:
Милан Комад, предсједник

Уређивачки савјет:
предсједник: Благоје Андрић

чланови:

Бранко Никитовић, Драгутин Станчић,
Драган Ђокић, Александар Савић,
синђел Јован (Гардовић)

Главни и одговорни уредник:
Славко Хелета
тел: (065) 536-386

Технички уредник:
синђел Јован (Гардовић)

Уредник у редакцији:
Александар Савић

Редакција:
Александар Савић, синђел Јован (Гардовић),
Славко Хелета, Радоје Тасић,
Љубомир Мутапчић, Миленко Јевђевић,
Младен Томић (фотографије)

Агреса редакције:
ССД “СОКО”, 73247 Добрун, РС
Тел: (058) 483-123, (065) 431-505
sokodobrun@yahoo.com

Компјутерска припрема:
Издавачка кућа “ДАБАР”

Тираж:
1500 примјерака

Штампа:
А. Д. „Мићо Соколовић”, Рогатица

Часопис излази тромјесечно

Садржај

Умјесто уводника	АКТУЕЛНОСТ И ПРЕПОЗНАТЉИВОСТ.....	3
Порука	“КАД ЈЕ ХРИСТОС С НАМА, КО ЋЕ ПРОТИВ НАС”.....	5
Гост “Сокола”	СИМФОНИЈА ДУХА И ДАХА.....	6
Наша прошлост.....	СВЕТИ КРАЉ МИЛУТИН - СТЕФАН УРОШ II МИЛУТИН.....	8
Непосредна сусретања	БИЉЕГ ДРИНСКОГ КОЗАЧКОГ ТРАГА.....	9
Знаменити срби	ТВРТКО I КОТРОМАНИЋ	10
Актуелности	ПРЕСТИЖНА ЛИКОВНА СМОТРА.....	11
	СЕКЦИЈА ЖЕНА КОЈЕ ЊЕГУЈУ ТРАДИЦИЈУ ТКАЊА, ВЕЗЕЊА И ДРУГИХ РУКОТВОРИНА.....	11
Интервју “Сокола”	ПОТРАГА ЗА ДОБРИМ, АИЈЕПИМ И УЗВИШЕНИМ.....	12
Завјештања	УЗВИШУЈМО НАШУ ПРВОСТ.....	15
Православље	МАЊЕ БРИТЕ ВИШЕ ВЕРЕ	17
Отворено о негативностима	“ВЕЛИКИ БРАТ”	18
Прича	СВИ СМО МИ ПО МАЛО СРБИ	19
Живот у природи	ЉЕКОВИТО БИЉЕ И ЧАЈЕВИ	21
Драгоцености	ПАНЧИЋЕВА ОМОРИКА ЈЕДИНСТВЕНА У СВИЈЕТУ	22
Репортажа	СВЈЕДОЧАНСТВО КРСТА И ВАСКРСЕЊА	23
Активности ССД “Соко”	“СОКО” НЕПРИКОСНОВЕН	25
	АМБАСАДОРИ МАНАСТИРА ДОБРУНА И ВИШЕГРАДА	26
Равногорци	ОРИГИНАЛНА ДРАЖИНА ТЕОРИЈА	27
Поетска страна	АЛЕКСА ЏАНТИЋ (1868 - 1924)	28
	ГАЛЕРИЈА ВИШЕГРАДСКИХ ПЕСНИКА	29
Утврђени градови	КОСАЧЕ У ПОДРИЊУ	31
Срби - Католици	РАЧКИ ПОХРВАЋУЈЕ РУЂЕРА ВОШКОВИЋА	32
Несвакидашњи догађај	33
	СЕОВЕ ИКОНЕ “ТРОЈЕРУЧИЋЕ”	33
Вијести	34
Разонода	42

ПОРУКА

“КАД ЈЕ ХРИСТОС С НАМА, КО ЂЕ ПРОТИВ НАС”

Род је људски једно велико дрво Божије, које се разрасло и гранама својим покрива целу земљу. Ранији оболели корен палога Адама, Божјом премудрошћу и добротом замењен је новим кореном Господом Исусом Христом. Од Њега своје порекло воде хришћани и они су изданак тог благословеног корена.

У дрвећу је живот земаљски, органски. У роду хришћанском је живот Христов, живот небески, духовни. Стога на душевне способности ми хришћани гледамо као на моћи самога Господа Христа. “Ми ум Христов имамо” изјавио је Св. Апостол Павле Коринћанима, када је својом проповеђу у срци њихова стављао нова сазнања о Богу Младенцу (1 Кор. 2,16). Исто тако и на врлинска дела хришћана гледа се као на плод благодати Христове. Али живот хришћана који није по Христу и у Христу представља суве гране на изданку који расте из корена Христа. Господ Христос је рекао: “сваку лозу на мени, која не рађа рода, Отаџ мој отсеца и у огањ баја” (Јн. 15, 2 и 6).

У нешто више од 2000 година, десиле су се велике и за наше људско поимање чудне ствари. Чини ми се да су највеће и најчудније оне које су се десиле са неверницима, многобожцима, тим непрепороћеним гранама, неоживљеним, које су расле са трулог корена Адамовог. Вером, том чудотворком овога света, они се накалемише на изданак живи, здрави - на тело Цркве - на Богочовека.

Света Црква није испунила све дане своје историје херојима чији је крај неповратно трагичан. То су хероји, чији трагичан крај означава почетак једног новог и славног, једног моћног, духовног и телесног живота. У овом периоду, који је прошао од Христовог рођења до данас, хришћански светитељи у Цркви нису само једна читуља мртвих, који су из благодарности због својих негдашњих дела запажени. Они су један живи организам разноликих карактера, који су на овај или онај начин, увек са великим самопреогрењем, служили Богу и људима а који то и данас чине из једног другог живота - Царства небеског.

Чији су листићи на дрвету? - Божји. Чије су добре мисли у теби човече? - Божје. Чија је способност у дрвећу да расте, да производи, развија лишће и плодове? - Божја, тј. од Бога дана. Чија је у теби способност човече за мисли и речи? - Божја. Употребљава ли дрвеће штетно оне способности које му је Бог дао? Не, не употребљава. Употребљава ли човек штетно оне моћи и

способности које му је Бог дао? Употребљава. Злоупотребљава ум, који му је дат Богом за познавање Бога и Његове истине. Злоупотребљава своје срце, створено да воли Бога и ближње и да осјећа блаженство у заједници с Богом. Злоупотребљава и своју слободну вољу која је дата за бескрајно усавршавање у врлини.

Иако је тешка борба једног хришћанина, данас је сигурно много тежа него у протеклом периоду, ми се морамо борити. У протеклих 20 векова, на различите начине, показало се да је Бог с нама. Охрабрени су хришћани поред свих сатанских, директних и индиректних насртанања, речима: “Кад је Христос с нама, ко ће против нас”. То је победа човека Христом, над грехом, смрћу и Ћаволом. То је Цркву Божју одржало кроз сва протекла искушења и страдања а чврсто верујемо да ће је одржати и у будуће дане, све до поновног доласка нашег Господа Исуса Христа. Амин.

Митрополит Николај

ГОСТ “СОКОЛА”

БОРА ДУГИЋ, истински музичар и виртуоз на фрули

СИМФОНИЈА ДУХА И ДАХА

Поносан сам на чињеницу да је свирање у фрулу игра духа и даха, да је фрула видљиви продолжетак људске душе док је свирач, љубећи је, покреће и преко ње казује себе другима.

Добрин, септембра 2006,

Под снажним утиском изванредног наступа и концерта у порти манастира Добрин замолили смо виртуоза на фрули Бору Дугића за интервју часопису Соко, што је он са задовољством прихватио.

Соко: *Када, где и како се Бора Дугић почeo бавити музиком и кад је први пут засвираo фрулу?*

Музиком сам се почeo бавити као петогодишњак, ако се то уопште може разликовати од дечје игре, јер

сам тада добио од покојног ујака Живојина фрулу од зове, која је била бела и крива. Она је, наравно, поломљена у некој дечјој игри, а да постоји, дао бих за њу било коју из моје садашње колекције.

Соко: *Негде почетком седамдесетих година прошлога вијека, на једном фестивалу аматера бивше Југославије, у Горажду, на проби пред Јовицом Петковићем, а на његово питање "шта ти момче свираш" сте "истресли" прегрши фрулу и питали га "на којој жели да засвирате". Откуд још тада велика одважност и самоузење.*

Не бих то сада назвао одважношћу, већ дрскошћу младог човека, који нема изграђен страх од непознатог, а и ако га има, он је прикривен скретањем пажње слушаоца на оно што он покушава да музички изрази. Проблем је утолико био већи, што је у овом случају слушалац био велики Јовица Петковић.

Соко: *Каснији животни пут сте везали за фрулу, и то професионално.*

После студија математике, одустао сам од бављења математиком иако сам много пропатио док сам стекао диплому. Након пресељења у Београд почeo сам темељни рад на каријери музичара. Ипак, морам рећи да ми је искуство са Јовицом Петковићем и Народним оркестром Радио-телевизије Сарајево било велико и снажна одскочна даска. То је истинска ИНИЦИЈАЦИЈА, због које се молим Богу за Јовицу Петковића.

Соко: *Занимљива су ваша казивања о фрули као инструменту на вашим концертима, што је ријектост код других музичара.*

Музичар мора и да демистификује музику, јер она јесте безматеријална, неухватљива, али дубоко у савезу са људским духом. Музика без духа је само звук. Отуда музичар мора слушаоцу да служи и да би макар покушао да му разјасни те неухватљиве, недокучиве нити, које га (слушача) држе у зачараном, магичном кругу. Објашњење настанка и функције фруле је успостављање јединства материје и духа, јер само човек и његове креације су сигуран и једини земаљски доказ јединства материје и духа. Поносан сам на чињеницу да је свирање у фрулу игра духа и даха, да је фрула видљиви продолжетак људске душе док је свирач, љубећи је, покреће и преко ње казује себе другима.

Соко: *Члан сте Народног оркестра РТС, али имате и свој пратећи оркестар који Вас прати на бројним наступима широм света. Како то све ускладите.*

Питање је анахроно, јер већ давно имам свој оркестар, "Ветрови Балкана" са којим снимам за РТС, наступам по свету, од Сиднејске до Минхенске опере и то веома тешко усклађујемо.

Соко: Какво је Ваше стручно и професионално мишљење о данашњој новокомпонованој народној музici?

Данашња новокомпонована музика је ругање лепоти, као да је постала такмичење ко ће се, што ружнији, допasti нажалост бројним слушаоцима.

Соко: Шта урадити да се у народној музici вратимо правил, истинским и непролазним вриједностима.

Једина шанса је увођење предмета Естетика у основне школе, јер само млад човек може у себе усадити истину. Матор је, по правилу, колебљив. Кад стасају генерација-две са колико-толико исправним, естетским

критеријумима, све, па и она вредна жица правог колективног наслеђа може бити враћена на право место.

Соко: Чест сте гост бројних народних Сабора на којима се његује музичко предање и стара пјесма у Срба. Шта мислите о таквим манифестацијама.

Уколико се по правилу не претвара у вашар, о тим манифестацијама мислим све најбоље.

Соко: Имали сте богату стваралачку и издавачку продукцију. Шта је сад на реду и шта планирате у скорој будућности.

На реду је нови ЦД модерног звука и музичко-сценско дело СИМФОНИЈА ДУХА И ДАХА.

Соко: Слушајући и гледајући извођење композиције "Зајди, зајди", схватили смо да сте Ви у ствари један од ријетких музичара који је успио савладати специфични начин дисања га би је освирали на фрули, практично са једним дахом.

То је изузетно тешка техника и ја сам је уистину савладао тек пре десетак година.

Соко: Кажују да сте Ви сјеветски путници и да су Ваши наступи унапријед распродати и испланирани, чак и по годину дана унапријед.

То лепо звучи и понекад се тако и дешава.

Соко: У најкраћем, који је Ваш рецент за успјех какав сте Ви постигли.

Упорност, истрајност, самоодрицање.

Соко: Ваша порука младим људима, културним ствараоцима, посебно оним којима је права музика у срцу.

Нека вас и куде и руже и грде, радите то стално, свуда и упорно. Дозваће се памети, тек онда кад схвате да је ваша жртва већа од њихове заблуде.

Славко Хелета

НАША ПРОШЛОСТ

СВЕТИ КРАЉ МИЛУТИН - СТЕФАН УРОШ II МИЛУТИН

Стефан Урош II Милутин је син српског краља Стефана Уроша I и краљице Јелене Анжујске, а брат Драгутинов од кога је 1282. г. на Сабору у Дежеви (у близини Новог Пазара), наследио престо, након чега наступа време краља Милутина које историја бележи као период успона и ширења српске државе.

Као владар Милутин је амбициозан; представник је тзв. офанзивне политике према Византији. Убрзо по ступању на престо заузео је Скопље “град славни”. Овај наш успон краља Милутина није обрадовао Цариград.

Византијски цар Михаило VIII Палеолог решио је да поврати освојене територије али је у том походу уро 11. децембра 1272. Његов наследник Андроник II Палеолог, кренуо је с пролећа 1283. на Србију али без

успеха. У јесен 1283. год. краљ Милутин, уз помоћ брата Драгутина кренуо је поново на Византију и до почетка 1284. стigli су до границе Свете Горе и Егејског мора.

Од 1284. до 1316 - 1317 краљ Милутин има сталне сукобе како у сопственој држави тако и са непријатељима на граници.

Најјачи у низу Милутинових противника био је угарски краљ Карло Роберт, који је већ у јесен 1319. преузимао војне акције у Мачви и долини Колубаре. Милутин је успео да поврати освојене територије.

Краљ Милутин се представио 29. децембра 1321.

Као владар Милутин је желео да Србија буде јака и снажна да политички, духовно и културно настави традицију тада већ пољујаног византијског царства.

Његов културни рад још је значајнији од политичког. Истакнуто место у српској култури има краљ Милутин као ктитор и градитељ.

Његовом заслугом обновљена је Жича која је пострадала од Татара, подигао је цркву Богородице Љевишијке, затим манастир Грачаницу, цркву Богородице Тројеручије.

У вријеме краља Милутина црквене јурисдикције српске архиепископије простирале су се од епархије у Браничеву и Мачви на северу, до епископије у Скопљу и Дебру.

Нарочито је водио бригу о манастиру Хиландару, јер је био свестан улоге и значаја тог духовног и културног центра Срба. У време краља Милутина из братства манастира Хиландар за епископа је у Призрен дошао Сава, потоњи српски архиепископ Сава III.

Милутиново краће житије написао је 1332. год. Данило Старији, а нешто ширу биографију и краћу службу саставио је 1380.

Мошти краља Милутина биле су у манастиру Бањској све до долaska Турака 1389. кад су пренете у Трепчу.

Доцније их је, такође због Турака, митрополит Симон одnio 1460. у Софију где се и данас налазе.

Култ светог Милутина, поред Срба, рано је развијен код Бугара и Руса.

Српска Црква га прославља 12. новембра (30. октобра).

Припремио Александар С.

НЕПОСРЕДНА СУСРЕТАЊА

Споменици Руских царских официра на гробљу у Доњој Сопотници, код Новог Горажда, коначно се обнављају

БИЉЕГ ДРИНСКОГ КОЗАЧКОГ ТРАГА

Међу мноштвом споменика на старом православном гробљу у Доњој Сопотници, општина Ново Горажде, доскора се примјећивао низ старих потрущених споменика-крстова руским официрима.

Све до скора, док остали споменици нису обновљени, то се и није превише примјећивало, нити је падало у очи. Јер, након егзодуса горажданских Срба са овог подручја крајем 1992. године, па до њиховог поновног повратка у априлу 1994. године практично сви споменици су били уништени.

Многи се питају одакле баш ту споменици руским царским официрима и зашто они једини још увијек чекају на санирање и поправке?

Хроничари су забиљежили да ови споменици потичу с краја двадесетих и почетка тридесетих година прошлога вијека када из Билеће у Горажде, по декрету Краља Александра Карађорђевића, долази Други Руски Донски кадетски Корпус, на ове наше просторе пристигао након прогона послије Октобарске револуције у Русији.

Смјештени су, тада, у старој аустроугарској касарни, у центру града (данас се у тој згради налази основна школа, а прије тога је била зграда Дома здравља), што је без сваке сумњеово говорило са каквом пажњом и поштовањем су примљени.

Захваљујући Руском Корпусу у Горажду се 1930. године оснива и прва Руска Гимназија, која је радила по строгим војним правилима некадашње царске Русије. Директор је био руски генерал, командант поменутог Корпуса, а поред младих руских кадета у њој су се школовали и домаћи ђаци. Тако су, према школским извјештајима до 1933. године, Прву Руску Гимназију у Горажду успјешно завршили Душан Николић, Коста Табаковић, Боро Мићевић, Душан Протић и већи број других младића.

А да се радило о високом школском нивоу ове Гимназије потврдили су њени ђаци који су касније израсли у врсне стручњаке, културне и јавне раднике тадашњег времена.

Руски кадети и ђаци ове Гимназије у то вријеме представљали су право културно, јавно, друштвено и спортско освјежење за тадашњу заосталу и учмалу средину. Приређивали су чајанке, дочеке православних нових година, организовали балове, разне забаве уз наступ дувачког оркестра, а формирали су и црквени хор заједно са младим Горажданима. Поред козачких коњских трка, приређивали су бројна гимнастичка такмичења, атлетске игре, а упражњавали су и друге спортиве, фудбал прије свега.

Било је и оних руских официра који су склапали брачне заједнице са горажданским дјевојкама, а неки су чак и трајно остали да живе у граду поред Дрине.

И тако је трајало све до 1934. године када из Горажда неочекивано одлази Други Руски Донски кадетски корпус, а са његовим одласком гаси се Прва Руска Гимназија.

Од свега што је остало као трајни биљег на њихов боравак у Горажду јесу поменути споменици над хумкама у којима су сахрањивани, тада у прикрајку православног гробља код цркве Светог Георгија у Доњој Сопотници.

Иницијатива за њихово обнављање потекла је прошле године од стране општине Ново Горажде, уз посредство амбасаде Рукске федерације у БиХ, да би њена реализација отпочела ових октобарских дана.

-Администрација Ростовске области у Русији планира крајем ове године потписати повељу братимљења са Источним Сарајевом и још неколико градова у Републици Српској. Кад су сазнали за ове срушене споменике својих земљака овластили су нас да их заједно са општином Ново Горажде обновимо, изјавио је предсједник Руског културног центра за Републику Српску и Босну и Херцеговину са сједиштем у Мокром код Пала, др Михаил Бочкарев.

По ријечима др Бочкарева након уређења хумки урадиће се нови, заједнички споменик који се планира свечано открыти у новембру, када ће за ту прилику са Кавказа, из Ростовске области, стићи званична делегација.

-Покушаћемо и у администрацији федералног Горажда пронаћи матичне књиге наших сународника за вријеме боравка у овом граду, те било какву другу документацију која би свједочила о њиховом присуству и активностима, нагласио је др Бочкарев.

Након обнове и подизања новог споменика овјековјечиће се трајни биљег Руског-Козачког бивствовања на овом дринском простору који је, за десетак година боравка у Горажду, оставио дубоког трага.

Славко Хелета

ЗНАМЕНИТИ СРБИ

ТВРТКО I КОТРОМАНИЋ

Босански бан од 1353-1377. Краљ Босне и Србије 1377-1391.

Син је кнеза Владислава Котроманића и Јелене Шубићеве.

Престо је наследио од свога стрица бана Стевана II (1353). Прве године по стричевој смрти помагао га је отаџ, а по очевој смрти помагала га је његова мајка.

Манастир Милешева, 13. вијек

Мађари нису били задовољни његовим држањем и присили су га у љето 1357. да им уступи Хум до Неретве као мираз уз Јелисавету, кћер Стевана II, а жену краља мађарског Лajoша.

Кад су Мађари покушали 1363. у два наврата да га стегну још јаче он им се одупро и остао победник.

1366. бан Твртко са својом мајком бива програн из Босне, а за новог бана стаде његов брат Вук.

Бан Твртко се обрати за помоћ мађарском краљу те се поново врати у земљу и успостави власт.

Смрћу краља Уроша (1371.) изумрла је мушки српски линија Немањића. Погибијом краља Вукашина нестало је и стварног господара Србије. Тада се појавио Твртко са својим претензијама на српски престо. Он је био унук Јелисавете, кћери краља Драгутина која је била удата за његовог деду Стевана Котромана. Као Немањић по женској линији Твртко је с правом тражио српску круну. Удружен Твртко и Лазар скршили су жупана Николу Алтомановића и уништили његову власт. У освојеној области, у Милешеви крунисао се Твртко 1377. за краља Босне и Србије. Кнез Лазар признао је тај чин и остао и даље са Твртком у савезу.

Поготово је то било актуелно послије пораза Срба на Марици.

Твртко је нарочито активан после смрти краља Лajoша Великог 1382. Лajoш је умро без мушких потомака, нарочито у Хрватској.

Да га придобије, мађарска краљица је 1385. год. уступила Твртку Котор. Твртко је ишао за тим да Босна изађе на море. Он је стога 1382. подигао град Нови.

Тврткове акције омело је за извјесно вријеме нападање Турака на Србију и Босну 1388. када је и поражена једна турска војска која беше продрла до Билеће.

Када су Турци 1389. год. напали Србију краљ Твртко је послao у помоћ кнезу Лазару, на Косово, један део војске са војводом Влатком Вуковићем.

Војска В. Вуковића је однијела побјedu и извјестила краља Твртка о српској побједи.

У међувремену мађарски краљ је потиснуо краља Твртка, али за кратко. Краљ је жестоко узвратио и у љето 1390. год. покорио Сплит, Трогир, Шибеник, оствра Брач, Хвар и Корчулу.

У сред тих успјеха краљ Твртко изненада умире 1391. год.

Твртко је био највећи владар босанске државе. Он је радио на томе да обухвати Босну као државна средишта Срба на истоку и Хрвата на западу.

То је била прва замисао једног великаша о стварању једне заједничке државе Срба и Хрвата.

припремио Александар Савић.

АКТУЕЛНОСТИ

Одржано 13. међународно ликовно саборовање у Вишеграду

ПРЕСТИЖНА ЛИКОВНА СМОТРА

Вишеград, 9. септембар 2006,

Отварањем изложбе слика и скулптура реномираног сарајевског умјетника Бошку Кућанског у Градској галерији у Вишеграду 25. августа је отворено овогодишње 13. међународно ликовно саборовање на коме је учествовало преко 40 ликовних стваралаца из девет земаља, чиме је ова афирмисана културна манифестација по бројности и квалитету учесника задржала примат на просторима РС, БиХ и шире.

На отварању саборовања Кућански је рекао да му је ово 70. јубиларна самостална изложба, а да ју је у граду Андрићевог дјетинства отворио у 75 години живота и 55-тој години плодног умјетничког ствараштва.

- Поносан сам што своја дјела излажем у Андрићевом граду, јер сам неко вријеме био његов стоматолог и љекар, када сам поближе и упознао овог ћутљивог и мудрог умјетника, подсјетио је Кућански.

Афирмисани личковни умјетници из САД, Белгије, Џанске, Канаде, Мађарске, Укајине, Чешке, Србије и Босне и Херцеговине на овогодишњем вишеградском саборовању стварали су своја дјела у пејзажима манастира Добрун, Вишеградске бање, поред ћуприје на Дрини као и у кањонима Дрине и Лима.

Саборовање је завршено 1. септембра ове године, а како је најавио познати сликар, идејни творац саборовања и директор Градске галерије у Вишеграду Хаџи Бранко Никитовић, дјела која су настала на њему биће изложена први пут на Културној манифестацији посвећеној Иви Андрићу, на "Вишеградској стази", у јуну идуће године.

С. Хелета

Секције жена при ССД "Соко" Добрин

Полазећи од исказане воље и потреба група жена окупљених у и око Српског соколског друштва "Соко" из Добрине основали нову секцију.

СЕКЦИЈА ЖЕНА КОЈЕ ЊЕГУЈУ ТРАДИЦИЈУ ТКАЊА, ВЕЗЕЊА И ДРУГИХ РУКОТВОРИНА

Група жена окупљена у и око ССД "Соко" Добрин: Светлана Мутлак, Мира Остојић, Бранка Чарапић, Мира Огњеновић, Новка Симић, Мирјана Александровић, Драгана Вукашиновић, Бојана Вукашиновић, Јилинка Гарић, Биљана Ђуровић, Снежана Чугуровић, Кова Симић, Тања Марић, Миња Михајловић, Вера Ђурић и Гордана Хелета, у сарадњи са Гораном Мирковићем и Вером Ђурић, власницима Студија за производњу тканим предмета и опреме за ткање "ВЕРА" из Новог Горајда основали су нову секцију КУЋНЕ РАДИНОСТИ . За вођу секције изабрана је Бранка Чарапић.

Циљ формирања Секције жена ССД "Соко", које ће његовати традицију ткања, везења и других рукотворина, је усавршавање у овим пословима, међусобна размјена идеја и искустава, набавка машина и уређаја, размјена мустри и идеја, израда тканих, везених и других ручно рађених предмета и сувенира, предмета за потребе манастира Добрин, шивење ношњи и других одјевних предмета, организовање заједничких изложби и наступа на туристичком тржишту итд.

Секција ће, сходно израженој вољи чланица, путем Бизнис плана код општине Вишеград конкурисати за кредитна средства на пет година у износу од око 16.500 марака, која би се употребила за школу ткања и куповину нових разбоја-станова са почетним материјалом за ткање, и то за 12 полазница, које би тај износ враћале у мјесечним ратама.

У Вишеграду, 26. октобар 2006. године

Бранка Чарапић

ИНТЕРВЈУ “СОКОЛА”

ПОТРАГА ЗА ДОБРИМ, ЛИЈЕПИМ И УЗВИШЕНИМ

Соко: По неким Вашим изјавама може се закључити да саосjeћате са обичним човјеком који на својим леђима носи тежак терет политike данашњих такозваних хуманиста и демократа.

Да ли имате неку поруку на нашег младог човјека која би га ободрила за овај неравноправни и прикривени рат?

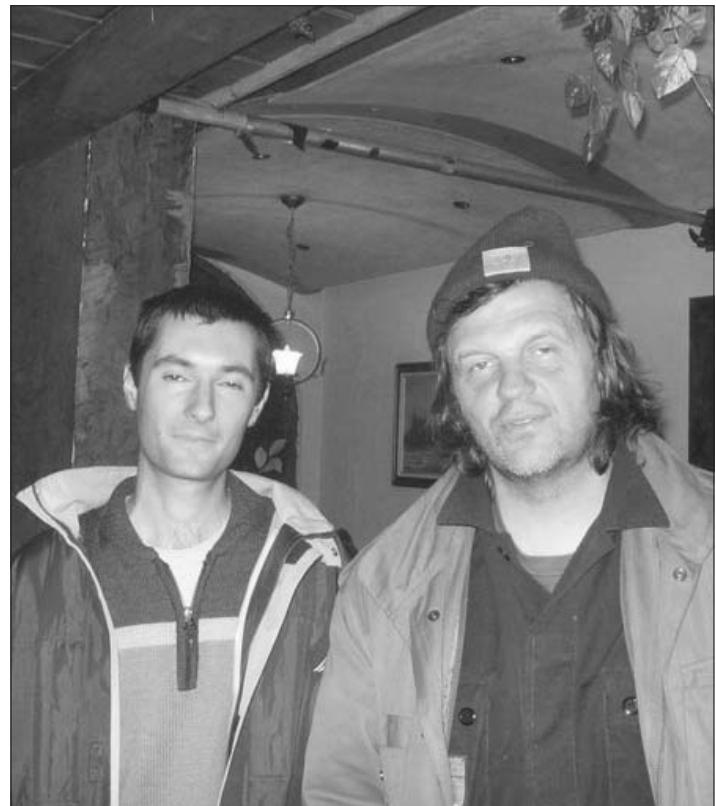
Кустурица: То је рат који у Западној Европи траје одавно. То је грађански рат који букитима има двадесет година. Све су метрополе у грађанским ратовима само што ти ратови нису објављени, а он се полако преноси и код нас, и то на два нивоа: социјалном и индивидуалном (дакле психолошком). Тада је човјек пролази кроз једно турбулентно вријеме у коме се он, јадан, између глобализма и антиглобализма исцрпљује привидно у неком национализму с једне, или с друге стране се прикључује на мундијалистичке лаже и паралаже. Технички проналасци имали су смисла у вријеме када су служили човјеку: једро, точак и сл. Данас смо у времену када човјек производи сваки дан толико много предмета за које не зна шта му значе па онда гледа како ће то продати. У времену када је, што би Чомски рекао, окупација лоцирана. (Она може да се детектује преко телевизије, где се гледа колико страних реклама има, па се према томе мјери ниво поробљености.) Ово је један сви-

јет који је крајње збуњујући за тог човјека о коме говорите, и тај збуњени млади човјек је једна крајње драматична појава којој је, чак, по новим стандардима и образовање ускраћено. Дакле, он мора да препозна ту властиту идеју опстанка, и да је негде између глобализма и антиглобализма освјести, и да да лични отпор томе. Тај отпор може да буде свашта, од молотовљевог коктела на улицама, до тихог рада који се зове индивидуална аутономија кроз неке пројекте, од умјетничких до ситносопственичких, односно оних који могу да буду мала фарма са четири краве до било чега.

Соко: Вјероватно сте примјетили како су наши медији свакодневно преплављени садржајима попут reality show-a. Свједоци смо како нам велике светске силе намећују своју културу и свој дух.

Ита мислите, да ли ће млади у овој земљи кроз религију успјети да препознају праве вриједности и да их супротставе ништавним “вриједностима” које се данас пропагирају?

Кустурица: Питање сте поставили тако као да кроз доброту треба да се постигне позитиван ефекат, односно као да тада човјек треба кроз доброту да се пројектује и развија.

Проблем reality show-a и проблем Великог брата, у нашем случају, је касни увоз једне идеје која је патентирана да би у ствари читав свијет, парафразирајући Орвела, довео у питање идеју Великог брата, као "Велики брат је тај, па с њим можемо да се поигравамо".

У исто вријеме, озбиљан Велики брат улази у сваку пору индивидуалног, односно социјалног. Он је, нажалост, наслоњен на један народ који у низу добрих особина има и једну ружну: Срби морају да имају најбољи апарат оног тренутка кад он изађе у Јапану, морају да имају ХД најбољу камеру кад су је Јапанци патентирали, а овдје је дошло до распорака. Овдје се појављује Б92 који покушава да пласира једну распаднуту идеју, јер стварни Велики брат нема више потребе да се на тај начин представља људима. Ово је мали доказ да тај народ напредује, да више не сеже за тим новитетима које запад неселективно шаље овамо кроз те цијеви телевизијске, које су окренуте ка најгорем са запада и са истока.

Дакле, гдје је тај човјек у односу на ту поплаву? Виталан је он, и он ће негде пронаћи, препознати тај систем отпора из оног што сам му малоприје говорио.

Соко: *Какав је, по Вама, положај умјетности у односу на добро и зло? Мислите ли да је она између или изнаđ добра и зла, и како према томе, одређујете улогу, слободу и одговорност умјетника: конкретно Вас као режисера?*

Кустурица: Стара је идеја да је, у ствари, поистовjeћивање, или потрага за добним, лијепим и узвишењим, заправо једина озбиљна идеја коју умјетник има, а која је мало у конфузiji у односу на вријеме у којем ми живимо.

Узмите мит добра и зла који је Холивуд развијао чetredesetih. Он је то радио идеализујући свјетске обраће, а онда је, како је технологија тражила потрошаче

Направити интервју са Емиром Кустурицом није никадо лак посао, посебно ако дођете у завршници снимања његовог новог филма, неприпремљени и са лошом опремом.

Наш аматерски интервју који је пред Вама, ауторе истог коштао је доста труда а нашег славног режисера заиста много стрпљења. Упркос свему томе, вјерујте да смо ужivalи дружећи се са људима који су најближи Кустини сарадници и који су нам заиста много помогли. Овом приликом им се од срца захваљујемо (они ће се већ препознати само ако буду читали ове редове).

У пар ријечи покушаћemo да Вам, драги читаоци, бар мало дочарамо сцене снимања овог интервјуа а њих је, истина било и превише, бар оних које прави нови најмају скоро никада.

Дакле, једне недјеље купало нас је октобарско сунце на Међавнику док смо испијали чај ујако добром друштву (Ј. Џек. прим. аут.) у поспастичарници „Код Ђоркана“.

Иако је био нерадни дан, Куста је био затрпан обавезама а ми смо стрпљиво чекали да дође ред и на нас. Након пар сати наш горе поменути другар нас остави („хвала“ Џеку) и оде. Остали смо сами, ту „Код Ђоркана“. Узбуђени и помало несигурни. Као што је и обећао, Кустурица се појавио након једног днева завршених обавеза, журићи према следећим: наш интервју одговарајући је за наредних дан или два.

Након неуспјelog покушаја заказивања новог термина, храбро смо се упустили у авантuru звану „на лицу мјеста“ тј. на Тари, тачније, у мотелу Ђогази, где је Професор (како га већ зову његови најближи сарадници) снимао сцене за свој нови филм.

У паузи снимања кадрова, Кустурица је нашао мало времена да нам се пријужи. Било је дивно слушати га док говори. Ми, заслијељени харизмом тог човјека, слушајући га скоро без даха као прави аматери ни једног тренутка нисмо обратили пажњу на наш стари редакционски диктафон који, замислите, није снимио ни једну једину изговорену ријеч. Кад би тог тренутка најавили евентуални напад „Ал Каиде“ или неки „дунами“ који ће нас у трену одувати или да смо се нашли у Јапану августа 1945. вјероватно се не би осјећали тако изгубљено и немоћно.

„Јесте ли упамтили што сам говорио?“ саосјејајући нас је упитао. Упамтили? Памтимо и данас сваку ријеч коју је тада изговорио али никада се не би усудили пренети то сјећање на папир јер је немогуће цитирати тог мудрог човјека правећи исти склоп реченица и везујући по неколико дубокоумних мисли.

Док су нам „горјели образи“, постићено смо оборили главе, покорно очекујући исход. Можда љутњу, критику? Оно што смо стварно и заслужили.

Али велики умјетник не би био тако велики да нема једно ВЕЛИКО срце.

„Дођите сутра поново овдје!“ рекао је благим гласом. „Али понесите бар добру опрему!“ додао је осмјехујући се.

„Али како кад имамо само ово?“ тихо смо упитали, држећи издајнички диктафон у рукама.

„Не знам, онда папир и оловку па пишите!“

Пресрећни због те, још једне пружене нам шансе коју засигурно ничим нисмо заслужили, захвално смо се поздравили и кренули назад. Возећи се према Вишеграду дуго смо ћутили покушавајући да схватимо како нам се то могло десити када смо, бар смо тако мислили, све подесили како треба.

Сутрадан, наоружани новим диктафоном који смо позајмili од нашег друга Пеце, упутили смо се поново на Тару.

„Опет ви“, насмијао се када нас је угледао, „јесте ли донијели „касеташ“ он вас неће издати?“

Док смо чекали да Куста ухвати мало слободног времена, нама је дозвољено да гледамо снимање кадрова са нашим чувеним глумцем Микијем Манојловићем.

То вече на Тари, а и све тренутке проведене са Кустурицом и његовом екипом, остаће урезани у наша сјећања, још дуго, дуго... а Вама, драги читаоци поклањамо следеће редове.

Због Вас смо се, на крају, ишак за њих и изборили...

(или адресу на коју може да шаље своје производе), Холивуд изгубио то што данас некад на телевизiji можемо да видимо, ону избледјелу дивну боју, која говори о томе како су људи на крају, ипак, добри. Пошто је тај образац идеализације изгубљен, данас је човјек изложен практично шокирању. Умјетност - то што они називају умјетношћу - они у ствари намећу неиндустријским земљама, а гори од њих су само они који то овдје раде, код нас. У једној Србији која тешко и индустриску револуцију да је до краја извела, они се понашају постмодерно, а постмодерно значи постиндустријски. Дакле, то је једна разведеност од памети у сваком погледу. Ко то ради? То ради сестричина Радована Карадића, драмски писац и њој слични, који покушавају да наметну тај образац распаднутог Запада на једну још увијек виталну нацију, на један народ који још увијек умије да се узбуди и који умије, у ствари, инстиктивно и интуитивно да препозна шта је добро а шта зло. Не само кроз своје дјеловање, не само кроз хришћанске идеје жртвовања и поистовјеђивања, или потраге за лијепим, добрым и узвишеним.

Умјетност је једна идеја која је неуништива - не може се она тако лако демонтирати, нити се може идеја о добру релатизовати као што се то ради данас.

Соко: Поред филма и музике, заштита нетакнуте природе је Ваша опсесија. Вашом заслугом, у Мокрој Гори и у сусједном Вардишту, побједили су еколози, заустављајући најезду никл-лобија.

Кустурица: Кад погледате скор демократизације, најбоље је да завирите у то: ко је узео жељезо, ко је узео тешке метале, ... А никл је врло профитабилан на свјетском тржишту, па је покушај да се он успостави и неуспјех заправо наша највећа политичка побједа, зато што је случај никла такав да би ослобађање сумпорне киселине заправо било штетно за читаву Србију. Мислим да су они одустали од тога не зато што смо ми би-

ли прејаки, већ зато што је пројјена да, кад би направили то, кад би тај Динарски ланац заситили сумпором, мислим да би нас побили све. Дакле, нису они то од милосрђа нити од своје слабости одустали, него је вјероватно пројјена била да би то било лоше медијски примљено на Западу: кад бих ја изгубио ту утакмицу, онда би њима теже било да медијима докажу како су били у праву. А важније од тога, мислим да је било то да схватају како је никл толико штетан да би нас побио.

Соко: Речите нам нешто о фестивалу српског филма који треба ускоро, по први пут, да се одржи на Међавнику.

Кустурица: То је, у ствари, више фестивал ауторског филма. То је фестивал који би требало да се укључи у ту исту концептуалну борбу против уништења идентитета, јер под фирмом глобализма дешавају се разна чуда: основно је да се "заврне шија" идентитету, и кроз филмове који имају српски предзнак али и кроз свјетске ауторе. Фестивал на Међавнику би требало да буде, заправо, заштита нашег идентитета а и свих оних чији је идентитет угрожен.

Соко: Како успјевате да Ваше препознатљиво филмско стваралаштво одбраните од електронских и компјутерских трендова?

Кустурица: Не браним ја то, ја то злоупотребљавам, тако да злоупотреба тога је у ствари можда и одбрана од тога.

Соко: Недавно сте одликовани орденом Витеза Француске, који ће Вам ускоро лично уручити француски министар културе?

Кустурица: Добро је то зато што долази из земље која системски (а моћна је земља) подржава различитости и идеју онога што је, заправо, неверификовани антиглобалистички пријип.

Аутори интервјуа:
Наташа Глоговац и Ђорђе Ђурић

ЗАВЈЕШТАЊА

ЗАШТО СЕ СРПСКИ НОВИНАРИ, ПИСЦИ И ПРОДАВЦИ ОДРИЧУ ЋИРИЛИЦЕ?

УЗВИШУЈМО НАШУ ПРВОСТ

Иако је Скупштина, тада једине српске признате државе, Савезне Републике Југославије, пред Уједињеним нацијама, изгласала Декларацију о заштити ћирилице 2002. године, латинаши на свим нивоима тог друштва и државе, игнорисали су ту резолуцију.

Између осталог у њој дословно пише: „Ћирилица се ћоћију латиничним писмом. Разлог за то је небрига надлежних органа власти на свим нивоима, јавних служби, културних и медијских институција и свих средстава јавних комуникација.“

Одрицање од сопственог писма знак је одсуства свести о ћоћији вредновања сопствених културних вредносћи, чувања националног идентитета и њихових обележја. Оно, шакоће, указује на комплекс ниже вредносћи и ћоћешно схватање да ће нас удаљавање од себе самих приближији другима.

Скупишина ћозива се државне органе, органе локалне самоуправе, предузетка која врше јавна овлашћења, прометне, културне и медијске установе да, у складу са законским прописима, користе ћирилицу... Позивају се управни органи, власници предузетка и предузетници да приликом објављивања, рекламирања и исписивања фирм поштуюју Закон о службеној ћоћији језику и писму...

Председник Већа грађана: проф. др Драгољуб Мићуновић

Председник Већа републике: др Жарко Корак

(Службени лист СРЈ,

бр. 61/2002. од 15.11.2002. године)

И поред тога званичног акта државе српски издавачи, новинари, писци, књижари, власници, производици и продавци свега и свачега као да се такмиче ко ће од њих више загадити српски духовни простор латинаштвом.

У прошлом броју „Гласника“, можда и сувише лично, али свесно, проговорили смо власнике и уреднике месечника који казују српским језиком, и продају се на том истом језику у српској заједници, али не и пишу нити штампају на српском писму. Ни један мислећи Србин неће прихватити њихова шегачења „да је ћирилицаекс“ или изјаве да „они не припадају Друштву за одбрану ћирилице“.

У овом броју „Гласника“ поздравићемо, опет лично и свесно, појаву новог српског месечника „Слово“ у Кичинеру, међу српским пропагандистима из Босне, који је мишљен, писан и штампан српском ћирилицом. Да у овом часопису није написан ниједан чланак, сем најтоплијег и најбољијег помена над гробовима устрељене српске деце у Гораждевцу поред Пећи и „Обновимо знање-роверимо памћење“, или „У славу ћириличне књиге“ (О српској штампарiji у Горажду, са почетка 16 века. Латинашима ни ово није по вољи што бар није била латиничка!) било би преобрато за једну заграничну новину. Ово је прави ауторски српски часопис у коме текстове потписује преко петнаест новинара. Уреднику, власнику и читаоцима од срца честитам појаву српског „Слова“.

Надам се да ће „Слово“ онако здушно држати у изложима и препоручивати га купцима бројни српски продавци у Торонту, а нарочито књижари.

Очекујем и неку рекламу српским писмом исписану, ако не преко целог зида као оне латиничке, бар најскромнију као оне на кинеском у свим кинеским радњама у Канади.

Уместо даљег „личног и свесног“ полемисања са српским латинашима, навешћу мишљења мислећих Срба о политичком потирању српског писма кроз векове:

„...један од најстаријих документа Дубровника - уговор између Дубровчана и бугарског цара Асене II, из 1253. године - писан је српским језиком и ћирилицом“ (Предраг Драгић Кујук, Уметност и зло, стр. 72);

„Римско посланство, на челу са бискупом Петром Томом, стигло је у Скопље 1355. на двор српског цара Душана, са понудом да папа прогласи Душана за "Капетана хришћанства" и организује помоћ европских вitezова у субзијању турске најезде, а да српски цар призна папу за верског поглавара хришћанске цркве и да се царска породица поунијати. Када је то Душан одбио, бискуп Тома вратио се веома лјут и, на повратку кроз угарске земље, поручио је краљу Лajoшу да буде немилордан према шизматицима“. (Светозар Ђоровић, Дело цара Душана);

„Иван Мажурунић, први „бан пучанин“ (1873-1880), ... забранио је употребу ћирилице у Хрватској“. (П.Д. Кујук, исйт, стр. 69);

„... Дон Јаков Групковић (1831-1911), фрањевац и припадник Српске странке у Дубровнику (ватрени Србин и професор гимназије) пензионисан је због својих националних ставова. Када је хрватски праваш и римокатолички фундаменталиста Јосип Франк придобијао своје сународнике идејом по којој је „хрватство мост преко кога ће Аустрија даље да прорде на Балкан“, Дон Јаков је парофразирао ту Франкову крилатицу речима: „По Франку, хрватство је кљусе на коме швабо по Босни штета“. (Ј.С. Радојчић, Срби - биографски лексикон);

„... прекодрински Срби су увеклико били виђени у крилу „матере свег хришћанства, то јест папистичке организације. У овим деловима се увеклико

примењује поновна латинизација, а у Босни, након окупације и анексије 1878. те 1908. ствара се коалиција две конвертитске конфесионалности против аутохтоног српског и православног народа: у школама муслимани и католици морају да пишу искључиво латиницом...". (П.Д. Кижук, *исто*);

„Потискивање ћириличног, Савиног или Вуковог писма у Србији, упоредо с његовим "изопћењем" у другим републикама са српским живљем, погађа њихове националне сопствености и културе". (Владеја Р. Кошутин, професор *Београдског универзитета, Страндара језика ћириличног - забрањена књиџа, Шабац, 1988*);

„Изгледа ми, како неко рече, ћирилице још има само на гробљима. Да ли је живи могу очувати? Могу, али у томе нам неће помоћи никакве уставне промене и закони о заштити ћирилице, ако Срби не спознају себе, свој историјски и културни значај и не схвате да, ако сами не буду уверени у своје вредности, други их у то неће уверити“. (Милка Ивић, професор *универзитета*);

„Шездесетих година, кад су у Новом Саду, преконоћ, скинути сви ћирилични натписи улица и стављени латинички, озлођени грађани отишао до градске општине да затраже објашњење зашто је то учињено у граду са српском већином. Начелник секретаријата за правне послове, који их је примио, одговорио им је; „Немојте мислити да сам то ја наредио као Хват. Тако је одлучио и наредио председник градске општине, Тоза Марковић који је, као што знате, Србин“, (Милица Грковић, професор *универзитета*);

„Ћирилица није само српска азбука, већ су се њом служили и Хвати (...), што потврђују многи споменици, међу којима су и "Поваљска листина" с Брача из XIII столећа и „Пољички статут из XV столећа, а латиница се у Хвату јавила, као трећа азбука, већ с политичких разлога, под притиском римске цркве, чemu се хватски народ опирао...“. (Јордан Моловић, професор);

„Ко управо зна што се хоће писму да буде што једноставније и што лакше, он мора признати да у читавој Европи, а ваљда и у читавом свијету, нема писма које би се с те стране могло мјерити с азбуком коју је Вук сложио и употребљавао. Нема нигде језика којему би човјек азбуку брже и лакше могао научити него ли је Вукова. Вјечну славу заслужује Вук у своме народу што му је створио савршену азбуку у којој је таман толико слова колико је у језику гласова, и то тако да свакоме гласу одговара своје слово, и то само једно“. (Томо Марешић, хrvatski научник, Граматика хrvatskog или srpskog književnog језика, Загреб 1963. strp.26);

„Ћирилица је имала и раније своје тешке прилике, па је ипак успевала да им одоли. Она је у ствари делила судбину српског народа. Када се насртало на њу, насртало се и на српски интегритет и желело да се Срби обезличе (...)

Један од првих погрома доживела је ћирилица за време Марије Терезије, када је бечки двор издао наредбу да се у српским школама уведе искључиво латиница. Томе се одлучно супротставила православна црква и народ српски (...). У време шестојануарске диктатуре краљ Александар је предвидео и укидање ћирилице у интересу југословенства, али га је у томе спречио професор Александар Белић. (Др Пејтар Ђорђић, професор универзитета);

„Сматрам да би надлежни требало да поведу рачуна да се слово закона о равноправности писама оживотвори. Пре свега у четири републике: Србији, БиХ, Црној Гори и Македонији требало би администрацију водити и на ћирилици. Она би морала да буде заступљена и у администрацији савезних органа, а у српском и црногорском уставу требало би да се нађе и одредба која захтева употребу ћирилице. Законом би требало регулисати и равноправну употребу оба писма и у БиХ и тако исправити садашњу праксу. Јер тамо Срби нису у мањини. Напротив. (Др Михаило Стевановић, професор универзитета);

„Запостављање ћирилице је ниподаштавање националне традиције, културе и осећања...“. (Др Радомир Лукић, професор универзитета).

Међу садашњим српским латинашима, глобално гледано, разликујемо три групе. Прву чине они који знају зашто, за кога и за који новац то раде. То су интелектуалци-квислинзи у најтипичнијем значењу те речи. У приватним разговорима они ће вас убеђивати како је (опрости ми Свети!) Сава Немањић погрешио што се није определио за католичанство, латински језик у цркви и школи, него увео „преко проклетих Грка, некакав тамо старословенски језик и ћириличко писмо“. Они нису и не желе да буду део српског православног народа. Све су то бивша наша деца (читај: првоборачка, Титово иверје, деца дрматора државних предузећа, официра и партијских кадрова...).

Док смо ми, „ничија деца“, из растујућих слика нашег детињства и младости, после завршених факултета једва добили учитељска места по провинцијама, они су одмах засели у ложе, бројна министарства, СУП-ове, универзитетске катедре, редакције државних издавачких и информативних кућа, а Бога ми и националних... Када је дошла „демократија“, они су само боје променили (парафразирајући Нострадамуса: „Свака крпа избледи“, па додају „па и црвена“...). Западни империјалистички тимови уочили су то пре нас па су им дотурили дотације из њихових глобалистичких фондова и престижних стипендија, припомогли им да се убаце у популарне „демократске“ партије, „европске комитете“, невладине организације... И онда народ и земље српске пролазе како пролазе.

У другу групу спадају полуинтелигентни, трабанти српске квислиншке интелигенције, који за веру и нацију никада нису ни марили. Они су насртљиви, лажљиви, безочни и сваком лонцу поклонци. Идеални су за лажирања избора, референдума и распарчавања држава - што би народ рекао: „Ништа им свето није“, „свашточиње“...

У трећој групи латинаша је српско кротко стадо, лаковерно, гладно и заплашено. Прихватиће и истрпети све, „само да ово зло прође“, како они најчешће кажу.

Баш зато што смо спознали себе, свој историјски и културни значај, уверили се у вредности свог српског народа, супротстављајмо се актуелним латинашима међу нама који унижавају нашу Првост. Ми нисмо против Другости када она узвишију нашу Првост. Уколико нам та Другост брише читавих 11 векова нашег писма којим су написани вечни рукописи који не горе, супротстављајмо јој се својим чињењем, српском песмом, науком и саборном љубављу.

Др Радомир Батуран
(Пренесено из "Гласника")

ПРАВОСЛАВЉЕ

МАЊЕ БРИГЕ ВИШЕ ВЕРЕ

Што мање вере, то више брига. Једна од главних благодати вере јесте та што вера ослобођава човека од многих брига. Док дете зна, да има оца и да се отаџ брине о кући и свим пословима куће, дотле се свака његова брига брзо завршава песмом. Чим ово сазнање испчезне, умукне и песма, и сироче се осети усред роја од брига, као усред роја стршљенова. Што се човек више дреши од брига сам својом снагом, све више заплиће у бриге. И радост замирае, и коса седи, и тело испарава, и гнев се слаже на гнев, док од човека не остане суха кожна торба, испуњена гневом и нагнута над гробом.

- На што све више бриге?

Ово је битно питање Спаситељево човечанству, растрзаном од брига.

“Ко од вас може бригом намакнути расту својему лакат један?”

На што вам све бриге, ако се сутра ујутру сунђе не роди? А Онај, ко се брине о томе, да се сунђе сутра ујутру роди у одређени секунд, заиста збринуће лако и све више ситне брике.

Вели Епиктет:

- Необразован се човек тужи на друге људе, што му не иде све како треба; онај ко је тек почeo да се образује тужи се на себе; а образован човек се не тужи ни на себе ни на друге људе.

Образован човек је за стојичког философа онај, који се предао потпуно у руке Васионског Разума.

Још живље објашњава удес људски Исаја:

- Гле, слуге ће моје пјевати од радости у срцу, а ви (који сте оставили Господа), ви ћете викати од жалости у срцу и ридаћете од туге у духу (65, 14).

Слуга Господњи је за прорка Исају онај, ко услушкује вољу Господњу и њој следи без роптања, без бриге и страха.

А најлепше Господ Исус вели:

- Марта, Марта, бринеш се и трудиш за много, а само је једно потребно.

А шта је то једно?

Вера: 1) да је Отаџ жив, 2) да Он носи главну бригу о свему и сваком и 3) да син не може ништа чинити сам од себе (Јов. 5, 19).

Како онда, да се свака ваша брига не прелије у песму? Ако истински верујете у Живога и Буднога Оца, онда су све ваше земаљске бриге апсурдне. Својим безбројним бригама ви само доказујете своје неверовање у Бога. Ако пак кажете, да верујете, а ипак клецате мрачно под теретом брига, ваша вера значи једну бе-

смислицу, наиме, као да Домаћин дома васионског не може, или неће, или не уме да води бригу о Своме дому, него је све предао најамницима. Како ће најамници спаси дом, ако га домаћин не спасе?

Ви ме поправљате: синови, а не најамници. Но ако синови, преносе све своје бриге на Оца, и сву своју вољу, и све совје мисли, и све своје срце, и безбрежно врше само вољу Очеву, такви су прави синови. А друго су све најамници, необразовани најамници. Јер нико се не може назвати образованим ко не осећа на себи образ Оца небесног. Све друго је мрачно стадо, брижно и пе-чално, било оно са великим школама, или без школе.

Вера је као хладан прст пружен становницима пакла. Све је друго усијан огањ, изузев тога једнога прста. Безумни испају растопљено гвожђе на растопљено олово. Огњем се огањ не угаси.

Бриге су као растопљен метал, у коме се куваш. Само вера може погасити огањ. Све друго је сипање огња на огањ.

Много вере - мало брига.

Савршена вера - савршена безбрежност.

Савршена вера - савршена радост.

“Радујте се и веселите се!”

*

Ово вам казах, да радост моја у вами остане и радост ваша се испуни (Јов. 5, 19).

Не иде ли Мојсеј за Богом као дете за оцем? Тако и Аврам, Исаак и Јаков. Тако и Самуило и Давид. Смотрите кад је Мојсеју и Давиду било најтеже. Зар не онда, када су губили поверење у Господа и товарили на себе безбројне бриге, уздајући се у своју сопствену снагу? А Исус? Није ли Он најсавршеније дете у апсолутној преданости, послушности и поверењу према Оцу?

Јеванђеље Христово је радост а не туга; олакшање а не бреме.

Више, дакле, вреди грам вере но товар бриге.

Хришћанин, који ово није схватио и усвојио, крштен је само водом, но не и духом.

Свештеник, који ово није схватио и усвојио, сурвава се сам низ брдо, уз које треба да подиже и друге.

Божji благослов, мир и здравље прате оног Христовог службеника, који је у стању да из све душе узвикне:

- Уистини, више се постиже вером него бригом!

Свети Николај Српски

ОТВОРЕНО О НЕГАТИВНОСТИМА

“ВЕЛИКИ БРАТ”

Велики брат је особа која комуницира са укућанима, нема име, он је само Велики Брат!

Већ неколико недеља на РТВ Пинк БиХ изложени смо агресивном пропагирању бизарног reality show-а названог „Велики Брат“. Име програма потиче од Великог Брата, невидљивог диктатора из романа „1984“ Џорџа Орвела, који је свеприсутан и има потпуну контролу над својим поданицима. Ради се о емисији где се свакодневно телевизијски преноси живот одабране групе људи затворене у одређеном простору тј. у кући „Великог Брата“. Та група људи је непрестано изложена немилосрдном оку камере, где им је поништена приватност и где се они такмиче у сулудој борби за постак до краја програма тј. до главне награде у износу од сто хиљада евра. Једном недељно Велики Брат сваког укућанина позива у „Исповедаоницу“ где сваки номинује двоје људи за које сматра да би требало да напусте кућу. Гледаоци гласањем одлучују о томе ко остаје у кући. Резултати гласања се објављују у емисији која се еmitује уживо, а укућанин који добије највише гласова мора исте вечери да напусти кућу. Према статистичким подацима гледаност овог шоу-а је огромна. Милион и шест стотина људи пратило је избацивање Ана Марије. Одакле год да су је избацили - јадна јој мајка...

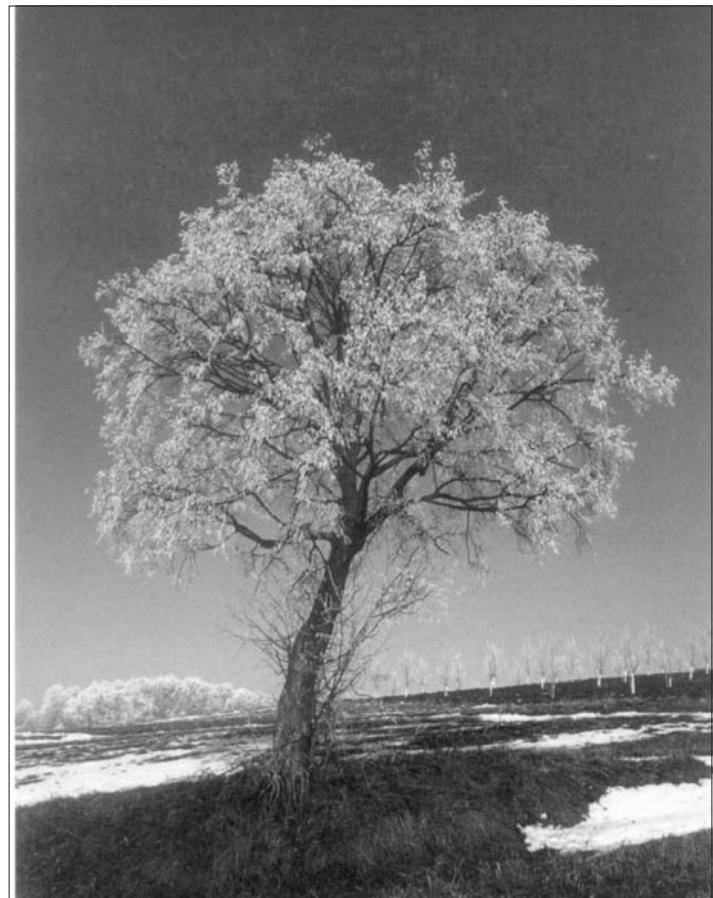
Шта рећи о емисији која свједочи о отвореном заглупљивању људи? Да ли је ово само увод који наговештава вријеме које ће доћи, вријеме антихристове владавине када се оку „Великог брата“ или како ће се већ он назвати, нећемо излагати добровољно и само из пуке радозналости? Да ли смо већ постали жртве медијске тортуре „новог добра“? Да ли смо постали саучесници ове бруталне комерцијализације? Док су код Орвела људи (на глобалном плану) били присиљени на послушност, дотле се ми у овоме (као појединци) покоравамо и обавезујемо на ту исту послушност свјесно и из користи. Ако је Орвелова концепција превазиђена да ли је ово знак да у нама нема више апсолутно никаквих људских вриједности? Да ли је овај вид војаеризма потребан Србији, да ли је потребан српском народу у овим тешким временима?

Велики брат није ништа друго до најефтинија војајерска разонода. Велики Брат није ништа друго до легализована и експонирана проституција људског тијела и људске душе. И не само „Велики Брат“ него све оно што нам се намеће данас, а у продукцији куће „Emotion“, попут емисија „Све за љубав“, „Мјењам жену“, и сл. са модерним изливачем емоција пред милионским аудиторијумом.

Само наслови, драги наши читаоци, довољно Вам говоре да се ради о чистој американизацији наше телевизије, да се ради о немилосрдном наметању туђег и изопаченог духа пластичне нације од стране народа са вјештачким емоцијама, вјештачком интелигенцијом, народа без историје и културе, народа без икаквих људских истинских вриједности. Народа који је ових дана (занемаривши своју дубоку расистичку историју) избацио на тржиште тек снимљени филм „Color of the cross“ где лик Исуса Христа тумачи, вјеровали или не, Црнац!? А све то се намеће нама, народу Небеске Србије, народу чијим венама тече света крв немањићка, народу праведном, искреном, народу вјековима измученом.

Директор телевизије Б92 која у Србији еmitује „Великог Брата“ изјављује да ће профит од зараде уложити у информативне и едукативне емисије.

Каква едукација људи? Ко још може да нас едукује путем медија, када нас годинама уназад заглупљују бразилским нискобуџетним серијама у којима послије низа лажи, сплетки и тајни наводно побјеђује љубав, истина и правда. Када нас годинама уназад згражавају разним talk show-има попут Jerry Springer-a, којима се нама намеће западни, изопачени, болесни хумор. Када нас годинама бомбарују турбо фолком, кичом и шундом, „Гранд“-ом и „Реноме“-ом и сличним продукцијама.

По свему судећи едукативна, забавна и занимљива времена када се имало што чути и видjetи кад упадимо ту „малу црну кутију“ су неповратно пропала. Нема више образовног програма. Нема чак ни анимираног нормалног. За нашу дјецу, данас су прошла времена Тома и Jerry-ја, Tweety-ја, Патка Даче, Микија и Шиље. Да „забавимо“ своју дјецу данас имамо разне спајдермене, супермене, покемоне и дигимоне.

Наступило је доба необузданости. А наши уредници глобалистичких телевизијских кућа да би повећали гледаност, уприличиће нам још морбидније емисије које ће, у складу са временом у којем живимо, ускоро стопроцентно, бити испражњене од смисла и истинских људских вриједности.

Припремила: Наташа Глоговац

ПРИЧА

СВИ СМО МИ ПО МАЛО СРБИ

Сво је 100% истинита прича о Србима у расејању. За оне који сумњају у вјеродостојност било ког детаља ове приче, назив мјеста и времена дешавања приче су оригинални и провјерили на било ком телефонском броју српског власника са територије државе Илиноис, УСА, који нађете на „white pages“.

Имена ликова су измишљена, али је њихова националност оригинална.

Мјесто дешавања: УСА, Илиноис, Чикаго.

Ликови: Срби избјеглице из Босне (недавно пристигли), Миша музика, Гајић „де узми једну“, амерички поштар (очигледно ирског поријекла), амерички фармери, амерички прасићи и интервентна антитерористичка јединица грозних америчких полицајаца, и један локални полицајац патролија, управник поште, и поштарева жена.

Прича почиње овако:

Чикаго Ланд, државе Илиноис и дио сјеверне Индијане, је познат као највећа српска колонија у УСА. У сјеверо - западном предграђу Чикага, налази се градић Рокфорд. У том градићу, који је поприште наше приче, живи и ради (ради само 10%, а остали су на грбачи државе) овећа колонија Срба, избјеглица из Босне. Људи су свјеже пристигли, ту су тек пар година, енглеским баратају средње жалосно, наиме цијело насеље, јер их толико има, може да састави 3 - 5 просто проширенih реченица. Разлог зашто их ту на једном месту има толико, вјероватно лежи у чињеници да се Срби „вуку к'о црева“, а и станови су прилично јефтини, наши људи су у комшијуку, увијек можеш да се ослониш на комшију, итд.

90% Срба у насељу, а они су и 90% насеља, не ради ништа. Живе на терет државе и смишљају како да зезну исту, не би ли се осветили Америма за бомбардовања, распад СФРЈ, оснивање турске државе на Балкану, Слободана Милошевића, Фрању Туђмана (а не, он је умро), не добијену премију на спортској прогнози 1990. за само један резултат кад је Осјек тук'о Звезду 3:0, и још много тога.

Елем, поменути сједе пред зградом, умјесто авлије, и чекају поштара к'о озеб'о сунце, јер им он доноси, неком паре, неком бонове за клопу, а понеком и писмо, ал' ријетко. Битан детаљ за цијелу причу је да се државне паре и бонови исплаћују обично 6. у мјесецу.

Срби наравно остају Срби, нарочито када су у расејању. Иначе су комунисти, Југословени, Македонци, Црногорци, или неки други политички или географски појмови.

Па како то ред вијековима налаже, делегација Срба оде 4. јануара до оближње фарме свиња, те са фармером, америчким, на једвите јаде, због његовог елементарног незнაња српског језика, уговори куповину 10 прасића. Притиснути немаштином америчког друштва, као и недостатком простора то јест ливаде и дворишта, замоле истог да прасад зајуљу и уреде сутрадан код њега на фарми. Срби питају јел' О.К., а фармер каже О.К., (то је једино што течно зна од српског језика).

Сутрадан, 5. јануара, раном зором стигне на фарму екипа од 12 професионалаца, те почну припреме за клање, уз братску расподелу по-

сла. Један коље, други черечи, трећи дере, четврти шури, пети ложи ватру, шести и остали већ свако по нешто. Пуцкета ватра, кључа вода, скиче прасићи, ма типична српска идила. У неко доба појављује се на вратима куће унезверена фаџа препаднутог фармера који не може чудом да се научи шта се то дешава. Човек годинама гаји свиње, а никад ни једну није заклао. Он свиње кад уткови, позове кланицу они дођу и одвезу их. Тако је фармер годинама остајао ускраћен за идиличну слику српске свињокоље.

Наши јунаци раде ли раде, нема се времена за дангубљење. Ипак, стигне се и да се попије по једна за „Боже помози“, или „да се не ради на суво“, или посао не трпи.

Кад је фармер дошао себи, он отрчи до телефона да позове своје компаније фармере да виде чудо невиђено. Дођоше људи са околних фарми. Гледају, диве се и очима не вјерују. Неки су чак понијели и видео камере, не би ли шта од тог чудесног српског умјећа и врхунске технологије укради. Ал' ни наши нису од раскида. Како се број посматрача повећавао, тако се и екипа професионалаца, све више угравала па су на крају тако брзо и спретно „редили“ да ни камере нису могле да забиљеже врхунску технологију презентовану рукама светских мајстора.

Са првим сумраком посао је био завршен, алат опран и спакован. Прасад на путу за пећењару „БЕЛА РАДА“, на пећење. Фармери остају да блену к'о овце. Нека виде па нек се постиде.

Јесте се загрејали? Тек сад почиње наша прича.

Бадњи дан 6. јануар, љета Господњег 2001-ог... Рокфорд... Чикаго спава сном праведника, а у једном његовом насељу тужни и носталгични Срби, далеко од родне груде, спремају се да у миру и срећи прославе највећи празник православних хришћана. У недостатку сопственог дворишта, изађоше пред зграде да са својим компанијама прославе Бадњи дан.

Посно је, али може и посно да се мези а нађе се и по који балон домаће шљивовице из отаџбине.

Како се сунце диже на хоризонту, екипа се полако загријава, реномирани „српски“ пјевачи „туку“ са Мишиног музичког стуба (има босеове звучнике и појачало од колко 'оћеш вати, најјаче у насељу, ма које бре, најјаче у Америку). Тече ракија, јака, љута. Какви на јелу такви и на пићу. Тешко мало уз посну храну, ал' може се. Па једном годишње је Бадњи дан. Ко посустане, и укрсти очима, а Гајић трчи за њим, нутка усљеним ринглицама, сипа чашу ракије и виче:

„Де попи једну Бадњи дан је, ваља се!“

У неко доба у насељу се појављује поштански ауто.

„Поштарrrrrrrrrrr!!!!!!“, викну неко, а срећа озари лица приступних.

Сваког поштара асоцира на нешто друго, а наше јунаке ког на паре ког на бонове, у главном воле га к'о мајку рођену. Ово је земља дембеллија. Оче, мајко, брате, сестро, куме, поштаре! Поштар са осмјехом на лицу прилази раздраганој гомили, они се поздрављају са њим, неки се и грле (па то је поштар, није макар ко), а Гајић на готовс са флашом и чашницом:

„Де попи једну Бадњи дан је, ваља се!“.

И док дланом о длан поштар се утапа у раздрагану масу, дохвата се чашице и по српски је стреса на искал. Гајић помало изненађен поштаревим „secret skills“, брзо се снађе те насу још једну. И следећа чашица доживе судбину претходне и њен садржај волшебно нестаде у поштаревом грлу. Гајић сад већ искусно не чека већ само сипа. Следе 3. па 4. па 5. чашица и све завршавају на исти начин. Радосни усклици по-лако уступају мјесто дивљењу. Следе 6. па 7. па 8. па 9., више нико не проговора. Сви гледају чудо невиђено, тј. чудо од поштара. И таман кад су им се очи осушиле од не трептања, супер поштар сручи и 10. чашицу на искал и паде к'о свијећа.

„EEEEEEEEE!!!!!!“ отеже се са призвуком разочарења из гра окупљених навијача.

„Шта му би?“ - упита неко.

„Шта шта му би, па префосир' се, а није мезио!“- одговори други.
„Него да га унесемо да мало одспава па кад се наспава биће му лакше.“.

Речено, учињено. Смјестише поштара у стан у приземљу да одспава и наставише са прославом Бадњег дана, уз незаобилазно поштарево за мало па херојско дело. Дан тече даље, вријеме пролази, Срби све ве-селији, поштар спава...Све је крајње нормално. Е, не лези враже. Разма-жена америчка популација из околних насеља изнервирана што поштара нема да им донесе њихову пошту, окрене управника поште и пријави поштарев недолазак. Управник сав уплашен, јер овде ко не ради свој посао како треба добије отказ, а не орден народног хероја или ди-ректорску титулу, брже-боље окрене поштареву жену и пита да ли је можда код куће, да му није позлило, да ли се јављао? Жена к'о жена, америчка, нема појма, и каже да је на послу. Е тек сад се управник упра-пио. Окрене 911 (полицију) и пријави нестанак поштара. 5000 полицаја-ца града Чикага крене у потеру за одбјеглим или киднапованим поштаром. После дуготрајног безуспјешног трагања, један локални па-тролција („хоскара“ српски речено), набаса на паркирана поштанска кола, али у насељу где живе они крволовчни Срби са Балкана. Види он кола али види и масу на улици и закључи да је поштар у најмању руку киднапован ако не и звјерски убијен и искасан љењ. Одлучи да његова надлежност ту престаје те позове станицу, пријави случај и затражи по-моћ. Кроз пола сата, уз заглушујућу буку сирена патролних кола, у пратњи једног хеликоптера, 12 марица пуних припадника јединице за ан-титерористичка дејства америчке полиције блокирало је цијело насеље. Истрчаше органи безбједности, под пуном ратном опремом (укључујући панцире, шљемове, визире) са аутоматским пушкама у рукама и „слобо-данкама палицама о појасу“.

Срби к"о Срби, знајући да им је савјест чиста, а памет од ракије помућена кренуше им раздрагани у сусрет. Гајић са флашом и чашицом у рукама и својим неизбежним „Де попи једну Бадњи дан је, ваља се!“ Но амерички полицајци нису ни 0.05 промила од америчких поштара. Не само да неће да попију, него вриште, деру се и нешто пријете. Све то би можда имало утицаја на припаднике неког другог народа, али Србе баш брига за то, они наставе да пију, пандури наставе да урлају, а Гајић да редом нутка сваког од њих, по наособ: „Де попи једну Бадњи дан је, ваља се!“

У неко доба, неко од Срба штекера (они сто се штекају па не пију сваку туру, већ по неку и прескоче) успе да разуме „postman“.

„Људи па ови траже нашег поштара!“

„Па тако кажи брате милицајац, говори српски па да те цијели сви-јет разумије. Ево га код Ђоке у приземљу“, и покаже прстом у правцу Ђокиног стана.

Пандури јурнуше у стан и на сред трпезаријског стола нађоше предмет своје потраге, увијен у црну најлон кесу за смеће. Кренуше да одмотају леш јадног поштара који је херојски погину борећи се за аме-ричке националне интересе, кад Ђокина жена скочи на пандура, ударају-ћи га по рукама и урлајући бесно.

„Postman!“, вришти пандур покушавајући да отресе Ђокиницу са руке.

„Ма не дијај печеницу, то је сутра за Божић!“

Ипак пандура бијаше више те савладаше Ђокиницу и један теа-трално одмота тијело завијено у црну кесу, на трпезаријском столу. Кад оно повеће прасе!

Можете ли замислити какво је запрепаштење настало међу над-будним америчким специјалцима.

„Ма снајка они траже поштара“, завапи Гајић, и окренувши се пре-ма једном од пандура рече: „Де попи једну Бадњи дан је, ваља се!“

„Па поштар је у соби“, рече бијесна Ђокиница и показа у правцу спаваће себе.

Резигнирани пандури утручаше у собу и ту напокон нађоше бежи-вотно тијело поштарево. Покушавајући да установе на који је начин убијен, јер су сад били сигурни да је мртав, открише да он хрче..Цимну-ше га и он се пробуди. Запрепаштење је преплавило собу.... Не зна се ко се више запањио. Да ли су се више запањили пандури пред чијим очима је мртав поштар васкрсао, или јадни поштар који је, мамурно отворивши очи, збуњено погледао пуну собу полицајаца!?

„Јеси ли повријећен“, коначно се снађе да проговори вођа пандура.

„Ко јел' ја?“, збуњено ће поштар, „ма не, добро ми је!“

„Јеси ли киднапован?“ - завапи пандур у очајању.

„Ко јел' ја?... ма нее, ово су моји пријатељи и браћа!“

Вођа јединице, понижен и посрамљен бијесно се окреће и полази ка колима, размишљајући какви су ово лудаци које ни специјална једи-ница не може да уплаши, и ко га и посла да тражи и спашава лудог по-штара... Гајић неуморно трчи за пандурима који се повлаче ка својим колима, и преклињући нуди:

„Де попи једну Бадњи дан је, ваља се!“

Пандури се повлаче, брзо како су и дошли, само овај пут без сире-на и ротација, док је онај са хеликоптером побјегао већ одавно.

Сцена изгледа овако: Сумрак се спушта на насеље, пандури одлазе. Срби се полако трезне, сутра је Божић треба опет пити. Главни јунак приче, поштар креће ка својим колима и успут пролази поред Гајића који му се обраћа сав потиштен и без наде са оним својим:

„Де попи једну Бадњи дан је, ваља се!“

Поштар пролази ... али се и као сваки прави акциони херој окреће према њему и на енглеском каже:

„Може, ал' само једну, за уступ!“

ЖИВОТ У ПРИРОДИ

ЉЕКОВИТО БИЉЕ И ЧАЈЕВИ

Уборби против болести, људи су још од најстаријих времена користили разно биље. И савремена медицина потврђује вековна искуства о биљу као средству за борбу против болести.

Љековито биље је данас главна сировина из које с специјлним технолошким процесима добивају фармацевутски производи без којих је лијечење болести немогуће замислити.

У овом тексту набројаћемо само неко биље и његова љековита својства.

Камилица

Чај од камилије је одлично средство против назеба, као и за умирење болова и грчева у stomаку. Чај од камилије је добро средство и против запаљења коже и слузокоже, за њихово смиривање као и за испирање гла, уста, очију. Камилица је добро средство за негу косе.

Чај од камилије спроводи се на тај начин што с једна супена капица камилије стави у дубљи суд, прелије шољом воде и остави десетак минута да стоји.

Питома нана

Осушени листићи питоме нане употребљавају се у облику чаја код разних тегоба и поремећаја органа за варење.

Против надимања, за умирење грчева у stomаку, као и код неких оболења жучи.

Треба обратити пажњу да се користи само питома нана, врста која се гаји по баштама. Употребљавање диље нане се не препоручује.

Нана има пријатан мирис и нешто љут окус. У већу шољу вреле воде ставити пола кафене кашичице чаја нане и неколико минута је држати поклопљену. Чај се не мора уопште сладити, или по укусу врло мало.

Цвет од зове

Обично се употребљава помјешана са липом код назеба. Врло је погодан као средство за знојење.

Одлична је замјена кинеском чају. Употребљава се код назеба. Љековитост овога чаја знатно се повећава ако се уместо шећера заслади медом. Справља се тако што се ставља шака липовог цвета на литар кључале воде. Вода треба да провори три до четири пута, па чајник

склонити са ватре и оставити га неколико минута поклопљеног. Добро припремљен чај од липе има лепу жуту боју и веома пријатан мирис.

Ако дуго стоји, појрни и није више укусан.

Препорука

Љековито биље је најбоље куповати у апотеци. Но ако се има могућности, можемо га и сами брати и сушити. Треба да се зна када је вријеме бербе и како га сушити и чувати.

Љековито биље је најбоље брати око Иванђдана и то кад је лијепо и суво вријеме.

Мора се сушити на мјестима где има промаје и мање влаге.

припремио Александар С.

ДРАГОЦЈЕНОСТИ

ПАНЧИЋЕВА ОМОРИКА ЈЕДИНСТВЕНА У СВИЈЕТУ

Вишеград, октобра 2006,
Павршила се 131 година од како је Јосиф Панчић открио јединствену врсту четинара, на обронцима Таре, недалеко од Вишеграда, по коме је и добила име ПАНЧИЋЕВА ОМОРИКА, а вијековима прије тога била је “ни јела, ни смрча, већ само оморика”...

Првог августа ове године навршила се 131 година од како је Панчићева оморика добила своје садашње име. Ову реликтну врсту дрвета 1875. године открио је Јосиф Панчић у њеном вјековном станишту, у Заовинама на Тари, на висовима изнад кањона Дрине, недалеко од Вишеграда.

Од тада је средњи ток Дрине, на падинама Таре између Вишеграда и Бајине Баште, постао свјетски познато и једино природно станиште Панчићеве оморике (*Picea omorica Pan~.*), реликтног шумског четинарског дрвета.

Осим дивљег кестена, кога има само у Македонији, Грчкој и Бугарској, Панчићева оморика се сматра најљепшим дрветом на свијету, а потиче још из периода терцијера, завршеног прије милион година.

Само у сливу Дрине

Према незваничним подацима Панчићева оморика у свом станишту има око 10.000 стабала, на површини од 20 хектара земљишта стрме и сјеверне експозиције, са кречњачком подлогом. Расте обично у скupинама уз обичну смрчу, црни бор, брезу и јасику. Ради се о чврстом дрвету са честим годовима, висине око 30 метара, а дебљине око 40 сантиметара (по правилу метар висине сантиметар дебљине). У горњем дијелу стабла гране су окренуте навише, на средњем дијелу су готово хоризонталне, док су доње гране пружене према тлу уз повијене врхове према горе. Шишарка Панчићеве оморике рађа на посљедњем метру висине, те јој је због тога изузетно тешко сакупљати сјеме.

Панчићева оморика расте искључиво у доњем сливу ријеке Дрине, у околини Вишеграда и Бајине Баште, те нешто мање на подручју Сребренице и Рогатице, на падинама Јавора, Бокшанице, Сјемећа и Звијезде.

На падинама Дринског кањона, уз акумулационо језеро Хидроелектране “Бајина Башта” дуго 54 километра, су њене двије највеће састојине - једна на Стоју, а друга на Гостиљу. Двије мање одвојене састојине су на подручју Вијогора код Устипраче, те на Соколинама код Миљевине, а има је дјелимично и на Зеленгори. Трећа одвојена скupina откривена је прије неколико година у кањону Милешевке, код Пријепоља. Све у свему, већа или мања станишта Панчићеве оморике лоџирана су у кањону Дринског слива.

131 рођендан

Било је то велико изненађење за стручњаке и научнике цијелог свијета када је 1. августа 1875. године Јосиф Панчић, по занимању љекар, али ботаничар по наклоности, у Заовинама открио јединствено четинарско дрво.

Откриће је било тим значајније што је потврдило да се ради о јединственом и природном станишту ове раритетне оморике, која је ту више од милион година представљала живи споменик некадашње вегетације.

Име и дјело Јосифа Панчића, који је открио јединствену врсту оморике (сродних врста има још једино у Сјеверној Америци и Југоисточној Азији), с поштовањем се помиње у цијелом свијету, на научним скupовима, академијама, у ботаничким баштама, стручним и научним дјелима.

Панчићу је требало пуних 20 година док, након студијског испитивања, није видио и открио “своју” оморику, а до њених станишта су га, заједно са његовим студентима, одвели сељаци са Заовина и Таре, показујући им предивне четинаре за које су говорили да су “ни јела, ни смрча-нега оморика”.

Панчићева оморика из расадника

Већ скоро 130 година стручњаци су проучавали могућност масовног узгоја Панчићеве оморике и ван њеног природног станишта. У томе су дјелимично успјели, а показало се да је она не само изванредан украс у парковима, већ изузетно отпорна на загађеност атмосфере, те се зато већ одавно узгаја у више земаља.

Стручњаци тврде да има основа да се наставе активности на узгоју ове врсте оморике и ван њеног природног станишта. То је добар знак за шумска газдинства да уђу у ове опробане експерименте, јер Панчићева оморика је драгоценјено дрво, важно за производњу, екологију и естетику. Значајна је и за обогаћивање ваздуха кисиком и због утицаја на регулацију подземних вода.

Панчићева оморика све више заокупља пажњу свјетских ботаничких кругова. У свијету не постоји уџбеник ботанике у коме она не заузима почасно место. Нема ботаничара ни шумара који не би пожелио да упозна кршевите пределе Подриња, где једино више од милион година расте и опстаје овај раритетни четинар. Осим ботаничара, биолога, шумара и дендролога, интерес за Панчићевом омориком исказују обични грађани, планинари и туристи.

То је разлог више да се сви скупа потрудимо да у својим даљим активностима поклонимо још већу пажњу Панчићевој оморици, колико на њеном узгоју, толико и на њеној презентацији и заштити.

Љубомир МУТАПЧИЋ

РЕПОРТАЖА

У Плужинама је одржан научни скуп на тему "Шћепан Поље и његове светиње у прошлости". О тој теми промишљало је петнаестак научника, историчара умјетности, књижевника, културних и јавних радника.

СВЈЕДОЧАНСТВО КРСТА И ВАСКРСЕЊА

У нашој науци и историографији, о светињама и историјским догађајима раног средњег вијека на простору који водотоцима омеђују ријеке Пива, Тара и Дрина, и данас је велика празнина.

Тај временски период, у коме је, како је писао грчки историчар Константин Порфирогенит, на ушћу Пиве и Таре и горњем току ријеке Дрине, било срдије српске државе, још увијек је под велом тајне.

Чување памћења је наша дужност, а наша обавеза је да светиње обнављамо, јер тако обнављамо и свој живот - рекао је епископ Јоаникије на отварању научног скупа.

Да је Шћепан Поље у средњем вијеку било важна историјска вододјелница, свједоче бројна знамења.

У XIV и XV вијеку на Шћепан Пољу је био град. На узвисини, изнад ушћа Таре и Пиве, тадашњи моћни властодржац Сандаљ Хранић, један од најмоћнијих владара тога доба, изградио је свој замак, свој пријестони Соко-град. Град није био тврђава и није, како је у то vrijeme био обичај, имао бедеме и није грађен за одбрану. Истраживања тог града, од кога су до данас остала двије столице уклесане у камену, никада нису рађена.

У подножју града Сандаљ Хранић је сазидао своју гробну цркву. То је црква Светог Стефана или Шћепаница, како се у народу казује.

Црква је срушена половином XV вијека, а њена прва истраживања започела су четири и по вијека касније, почетком осамдесетих година минулог вијека и никада нису завршена.

Српска сакрална архитектура

Црква Светог Стефана у Шћепан Пољу грађена је на традицијама српске сакралне архитектуре са елементима рашке школе. У стилу градње, како су констатовали стручњаци, уочљива је позна готика и рана ренесанса, а многи елементи носе карактеристике византијског градитељства. Црква је имала карактеристичан облик звоника сведен на преслију и по томе је подсећала на цркву у Добрину.

На јужном дијелу простране припрате, Сандаљ Хранић је одредио своје гробно мјесто. Урадио је то по традицији и на начин како је то рађено у немањићко доба, што недвосмислено казује о његовој православној вјери.

Камени стећак је израђен из једног комада и тежак је, како је то утврђено приликом ископавања, четири и

по тоне. Гроб је истражен 1972. године, када је лобања Сандаља Хранића, са карактеристичним врло високим челом, однесена у Сарајево. Да ли је још увијек тамо, не зна се.

У порти храма налази се још пет камених стећака који означавају гробна мјеста Сандаљевих најближих сродника.

Поред поменутих црква Сандаља Хранића има још неколико градитељских, псеудосакралних карактеристика које је издвајају од других храмова. У том храму, чији су зидиви саздани од пажљиво бираног камена, дебели 125 сантиметара, олтарска преграда је зидана, а часна трпеза и камена плоча, ријеткост су у нашој црквеној архитектури. (Зидану олтарску преграду имају још цркве у Добрину, Сопотници и Заграђу). Камена пластична декорација и данас је видљива на сјеверном зиду и порталима врата и прозора. Црква је била живописана а фреске на зидовима биле су украшене златним оквиром. Остаји фресака једва су уочљиви на сјеверном зиду олтарског простора. Црква је била покривена оловом. Када су је 1465. године поробили, Турци су у храму и око њега палили велике ватре како би се олово истопило и како би га могли однијети.

Јелена Балшић

На двору војводе Сандаља Хранића, у Соко-граду, живјело се раскошно и богато, онако како се живјело и на дворовима других властодржаца тога доба. Посебан печат том господству и достојанству давала је друга жена Сандаља Хранића, Јелена Балшић. Она је била ћерка цара Лазара и царице Милиће, сестра великог српског деспота Стефана Лазаревића.

Након смрти супруга Ђурђа Стратимировића Балшића (1403), Јелена се 1411. године удала за Сандаља Хранића. Када је умро његов син Балша III, који није имао мушких потомака, Јелена је своје унуке довела у Сандаљев дом. Њена најстарија унука, која се takoђе звала Јелена, удала се за Сандаљевог синовца Стјепана, потоњег Херцега Стјепана.

Јелена Балшић је била врло образована, умна жена, која је посебно вољела књижевност. Писала је пјесме а библиотека у Соко-граду је била врло богата.

Традицију свог стријца наставио је Херцег Стјепан који је, подно Соко-града, у Заграђу, саградио своју гробну цркву Светог Јована Крститеља. У тој цркви, по

православним обичајима и на немањићкој традицији, Херцег је одредио своје гробно мјесто и поставио велики камени стећак под којим је требао бити сахрањен. Међутим, Турци су, годину дана прије његове смрти, 1465. године, заузели Соко-град и порушили манастир у Заграђу тако да је Херцег Стјепан сахрањен у Херцег Новом, граду који је по њему добио име где је и умро.

И црква у Заграђу, која у градитељском смислу, представља симбиозу рашке и готске архитектуре, са карактеристикама немањићког и византијског гради-

тельства, потврђује да су и Сандаљ Хранић и његов синовац Херцег Стјепан били православци. Прича о њиховом патаренству или богумилству, очито је настала из политичких разлога.

На Шћепан Пољу се налази још једна светиња. То је манастир Пива који је, јединственим конзерваторским захватом, са једне премјештен на другу локацију. Симболички, то је споменик са највише екуменског у себи. У својој ктиторској композицији та светиња чува успомену на врхунско покровитељство великог турског везира, једног од највећих Срба, Мехмед паше Соколовића, који је умио, не само да сачува, него да на највиши ниво подигне сарадњу са својим најближим рођацима-хришћанима православцима, са највишим достојанственицима Српске православне цркве, митрополитима и патријарсима.

Ово је само дио приче о Шћепан Пољу, том нашем постојаном свједочанству да смо народ крста и народ васкрсења.

Радисав Масић

ВОЈНИЧКИ РАСТАНАК

*Нашој мајци јави да идмо, Вране!
Нас ће тући огањ, снегови и кише.
Отаџбини својој у пролећне дане
Доћи ћемо с венцем победе на глави,
Или никад више, или никад више!
Вране, нашој мајци да идмо јави!*

*Драганама кажи: "Пошли су где грца
Наше робље и где ветар мржње веје;
Где ће та најавреље раздирати срца;
Где ће урлик смрти хорити се само,
Страшни помор нове гробове да сеје".
Драганама кажи: "Отишли су тамо!"*

*Братиће се, да вас, уз победне трубе,
— Речи нашим драгим женама и деци —
Пробуде, кад опет процветају врти,
Да вас више воле и страсније љубе;
Ил' заспати тврдо на постелји смрти.
Нима тако, Вране, на растанку реци.*

*Нас предводи прошлост, будућност и нада
Тамо где већ плјути киша оштрих зрна,
Где потмуло грми страшна канонада,
И застава смрти леприша се црна;
Где злокобни јарам још робове тишити,
А земља од кише и од крви пиши.*

*Претци ће се наши из гробова дижи
За последњу борбу! Док се диже пара
Из просуте крви, даље ћемо ићи;
Водиће нас сенка великога Цара,
Полумесец док се не сруши у крви,
Ил' док не паднемо — последњи и први!*

Сима Пандуровић, 1921.

АКТИВНОСТИ ССД “СОКО”

*Меморијални турнир у малом фудбалу
“Вишеград 2006”*

“СОКО” НЕПРИКОСНОВЕН

Побједник овогодишњег, Другог меморијалног турнира у малом фудбалу “Вишеград 2006”, је екипа “Соко” из Добруна (иначе и прошлогодишњи побједници) којој је поред прелазног и трајног пехара припада и новчана награда од хиљаду марака.

У надмоћној, зрелијој и ефикаснијој игри они су у финалном мечу савладали екипу “Полицијске станице”, резултатом 11:3.

У сусрету за треће место екипа “БОРС ветерана” била је боља од “Равногораџа” и побједила резултатом 4:2.

Најбољи стријелац турнира, са 25 постигнутих голова, био је Драган Пановић из екипе “Соко”, а за најбољег играча проглашен је Велибор Дамјановић из екипе “БОРС јунири”, док је награда за фер плеј припада екипи “15. април-водовод”.

На овогодишњем Другом меморијалном турниру у малом фудбалу, који се од 22. септембра играо на спортском центру “Ушће”, учествовало је 14 екипа, а организатори су били општинска Борачка организација Вишеград и спортски Савез “Дрина” Вишеград.

Данко Јевђевић

АМБАСАДОРИ МАНАСТИРА ДОБРУНА И ВИШЕГРАДА

Помаже Бог, драги наши пријатељи, Ви који редовно или повремено читате наш часопис. Овај текст је посвећен КУД “СОКО” и активностима чланова свих секција окупљених у Друштву. КУД окупља младе средњошколског узраста. Број чланова се стално повећава и тренутно нас има око 120. Млади су разврстани у неколико секција: играчуку, пјевачку и оркестар. Играчи на репертоару играју следеће сплетове и кореографије: Сарајевско поље, Херцеговачки Линђо, Гламоч, Ужице, Шумадија, Златибор, Лесковац, Банатску хумореску, Влашке, Ђердан. Многе игре тренутно обрађујемо а у поставци је кореографија Врањског поља коју нам је бесплатно уступила тренутно најтраженији српски кореограф Слободанка - Сеја Рај и овом приликом јој се јавно захваљујемо.

Да не заборавимо, чланови играчке секције негују и изврно пјевање како у женском и мушким групном пјевању, тако и у соло пјевању. Оркестар је врло млад и броји тек четири члана али се надамо ускоро и новим члановима. У оркестру негујемо искључиво свирање на изворним инструментима без примене модерне синтетичке музике.

КУД “Соко” на позив рогатичког КУД-а гостује на празник Свете Тројице и на ревијалном наступу изводи кореографију “Шопске игре”.

Српско соколско друштво је и један од организатора "Завичајних дана" Мокре Горе. Удружење мокрогораца "Шарганска осмица" и даље наставља сарадњу са првим комшијама из Добруна а КУД "Свети Сава" Мечавник делује као огранак ССД "Соко" Добрун.

Несвакидашњи наступ забележили смо и на станици Јатаре у Мокрој Гори. Пословни људи из Словеније, Шведске, Италије... били су изненађени уметничким програмом који им је уприличен на самом изласку из воза, популарног "Ђире". Поменућемо организатора гospодина Зорана Илића, члана Удружења "Шарганска осмица" као једног од великих добротвора.

КУД "Соко" гостује неколико дана у Зеленици код Херцег Новог на позив братског друштва "Илија Кишић".

Поред редовних активности, концерата и гостовања, КУД "Соко" одлази на два поклоничка путовања. Млади фолклорци су се поклонили пред кивотом Св. Василија Острошког и преноћили под ведрим небом у порти Горњег манастира Острог. Да подсетимо читаоце да је Свети Василије Острошки заштитник ССД "Соко" а којег славимо 12. маја већ низ година.

Млађи ансамбли КУД "Соко" присуствују Литургији у цркви Успенија Пресвете Богородице у Чајничу. Поклонили смо се и целивали чудотворну икону "Чајничку Красницу". Захваљујемо се свештенству на љубазном дочеку.

КУД "Соко" је по први пут летос направио паузу а рад је наставио гостовањем не "Вршачкој берби". Ове године на 49-ој берби окупило се велики број друштава из Србије, Црне Горе, Републике Српске. Наши чланови наступали су сва три дана, два пута на централној бини и једном на Педагошкој академији. Повод је био, наравно, сусрет земљака, Вишеграђана. Сликар Драган Тасић поновио је изложбу на тему "Вишеград-Вршац" која је била солидно посећена. Млади Соколи су се забављали на концерту Жељка Јоксимовића и групе "Ван Гог" а ми старији уз обавезно вино и банатске кобасице. Дружење два КУД-а "Лаза Нанчић" и "Соко" се наста-

вља у мају наредне године, овог пута у Добруну и Вишеграду.

На позив КУД "Илија Кишић" из Зеленике делегација нашег Друштва гостовала је на прослави поводом дана Општине Херцег Нови. Делегација је присуствовала свечаном концерту у дворани "Парк" којим су фолклорци из Зеленике обележили 70 година рада. На дружењу после концерта наша делегација уручила је домаћину пригодне поклоне, слике, књиге и златник Манастира Добруна. Чланови КУД "Соко" присуствовали су недељној Литургији у Манастиру Савина, а на рстанку смо обећали да ћемо наставити сарадњу и позвали драгу браћу из Црне Горе на славу ССД "Соко", Св. Василија Острошког.

На самом крају да обавестимо читаоце да ће се ових дана формирати одбор КУД-а са циљем да побољша рад у ансамблу. Изабраћемо руководство које би требало да реши неке од проблема са којима се Друштво сусреће. Најважније за решавање, од сталне проблематике, ће бити просторија за игру, пресвлачење и канцеларије са економатом.

Значи, да ми, као врло младо друштво, тек треба да добијемо своје просторије у Вишеграду. Овим путем молимо све одговорне да се побрину за младе, и не само чланове КУД-а "Соко" него и шире.

Донаторе позивамо да нам помогну у набавци ношње и инструмената.

Користимо прилику да се још једном захвалимо "Српском клубу" у Штајеру који нам је омогућио куповину шопске ношње а посебно господину Милу Гогићу, Вишеграђанину на привременом раду у Аустрији.

Број жиро рачуна ССД "Соко": 5520180001923564
Хипо Алпе Адрија Банк, А.Д. Експозитура Вишеград

*Умјетнички руководилац
Драган Ђокић*

РАВНОГОРИЦИ

ОРИГИНАЛНА ДРАЖИНА ТЕОРИЈА

Четврта деценија XX века доносила је многе новине у војној теорији и пракси. У Француској се развила полемика око тзв. Мажино линије, велике фортификације према Хитлеровој Немачкој. Генерал Де Гол је тврдио да непријатељ та огромна утврђења једноставно може да заобиђе. И Дража је заступао такво мишљење, нарочито откако су генерали Недић и Рупник отпочели са градњом сталних фортификација према Аустрији и Италији. Он је саветовао другачију тактику, са четничким начином ратовања у основи. Предлагао је специјалну обуку трупа и изградњу војних складишта у планинама.

Маја 1937. године пуковник Дража Михаиловић постављен је за начелника Штаба Дравске дивизијске области у Јубљани. Његово радно место налазило се у касарни "Војвода Мишић". Ту је, 1. децембра 1937, на груди прикачио још једно одличје: Орден југословенске круне III реда. Априла следеће, 1938. године, Дража прелази за команданта 39. пешадијског пук у Цељу, који је припадао истој дивизијој области. По тадашњим прописима, командовање пуком било је неизоставна степеница на путу ка генералском чину.

После тачно годину дана, априла 1939. године, Дража се враћа у Јубљану, овога пута за начелника Штаба утврђивања. Ту остаје свега неколико месеци, до августа, када је постављен за сталног наставника Војне академије у Београду.

Око повратка пуковника Драже Михаиловића из Јубљане у Београд дигла се велика прашина. Када се та прашина слегла нашег јунака видимо у још једном, 30-дневном притвору, по наређењу министра војске и морнарице, генерала Милана Недића. Дражина кривица састојала се, по мишљењу генерала Недића, у навођењу војних власти на погрешна решења.

О овом случају у литератури има више верзија, које се углавном могу свести на следеће. У време Дражиног службовања у Словенији, Немачка је анектирала Аустрију (13. марта 1938). Тако је Дража из непосредне близине могао да види велику опасност која се надвила над југословенску Краљевину, тим пре јер је имао и једну посебну дужност: организовање илегалних канала за пребаџивање обавештаја преко границе Трећег рајха.

Дража је самоиницијативно почeo да се супротставља акцијама немачке мањине у Словенији, која је јавно славила Хитлеров рођендан, као и деловању словеначких клерикалаца. С друге стране, од Главног Јенералштаба у Београду он је тражио предузимање енергичних мера. Како усмене интервенције нису помогле, а на kraју је написао један реферат генералу Недићу. Садржај тог реферата објављује једино Милош Аћин Коста. Др Милан Гавrilović, председник Српске земљорадничке странке, после рата је описао један разговор са Дражом из овог доба. Дражина размишљања цитирана у Гавrilovićевим мемоарима једнака су онима из реферата генералу Недићу, који доноси Аћин Коста.

У уводу свог чувеног реферата Дража се бави општим војном ситуацијом у свету. Затим прелази на ви-

дан утицај Мусолинијеве Италије и Хитлерове Немачке у Словенији и Хрватској, преко пете колоне, а посебно усташа. Јаки непријатељи на границима и бројна пета колона унутар граница захтевали су федералистичко, а не централистичко организовање одбране. Конкретно, пуковник Михаиловић је тражио увођење територијалне војне обавезе за себе, Хрвате и Словенце, тако што ће свако најпре организовати одбрану сопствене територије.

После овог уследила је анализа савремених војних доктрина, Хитлеровог муњевитог рата и Де Голове мо-

Нови Саг 1929. Породица Драже Михаиловића (седи на левој страни у униформи)

томеханизоване војске. Овим доктринама као Југославији најпримеренију, супротставио је сопствену доктрину четничког (герилског) ратовања. Изградња великих фортификација према Италији и Аустрији (тзв. Недићева и Рупникова линија) по Дражином мишљењу није ништа друго до бескорисно трошење новца. Уместо тога после територијалног организовања војске треба хитно прећи на четничку обуку и изградњу планинских складишта лаког оружја, муниције, опреме, пољских болница и конзервиране хране.

Четничком начину ратовања Дража је сем тактичке улоге, која је постојала и у претходним ратовима, сада дао и стратегијску улогу. Њу је видео у следеће три фазе. У првој фази рата четничка герила само доставља обавештајне податке Врховној команди југословенске војске и надлежним савезничким штабовима. У другој фази почињу четничке оружане акције против непријатеља, а трећа фаза, свеопшти напад, наступа када савезничке трупе избију на границу Југославије.

У посебном поглављу реферата Дража се бавио неопходним техничким мерама као сто је образовање мреже радио станица и обезбеђење довољног броја акумулатора. Сматрао је да је најпогоднија формација за четничке јединице брзопокретни батаљон, па је чак навео и прописе за његову обуку. Посебну пажњу посветио је обуци у скијању (и сам је био љубитељ скијања).

(наставак у следећем броју)

ПОЕТСКА СТРАНА

АЛЕКСА ШАНТИЋ

1868-1924

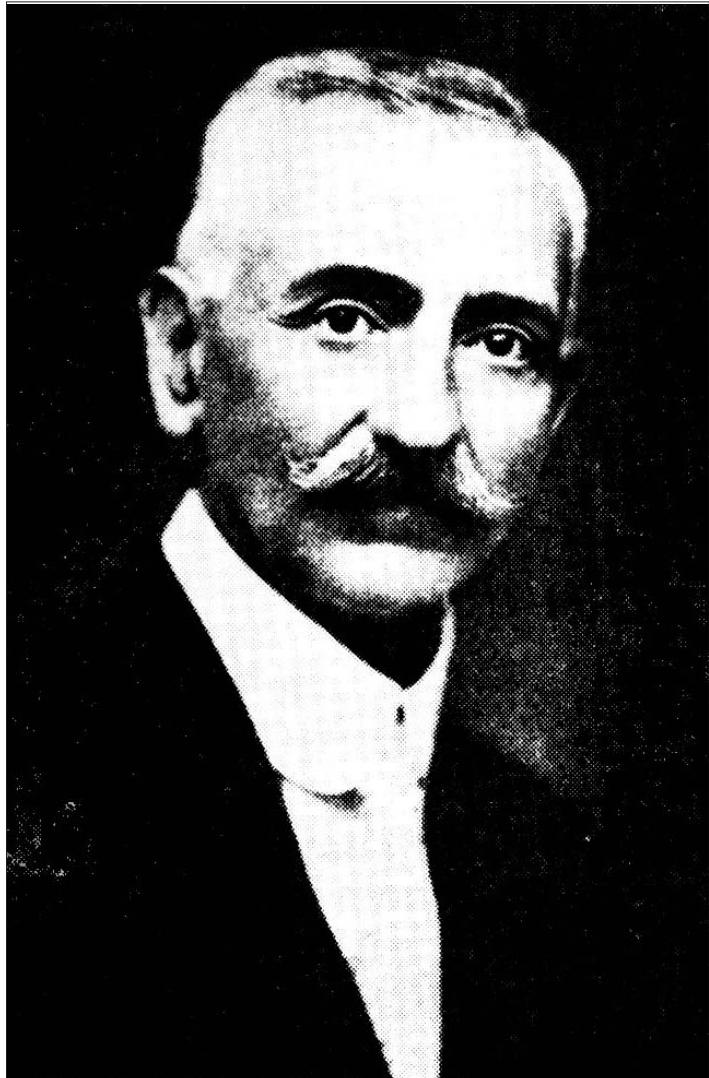
Алекса Шантић радио се у једној угледној трговачкој породици у Мостару 27. маја 1868. године.

Отаџ Ристо му беше трговац мостарског типа, тј. трговац политичар.

Алексина мајка је била од угледне мостарске породице Аничића. Иначе у породици Ристе Шатнића било је деветеро дјеце.

По свршеној основној школи Алекса је неко вријеме провео у Трсту код угледног ујака Тодора Аничића, а онда је послат у Љубљану.

Од свог словеначког учитеља Људевита Вуличевића је добио прве подстицаје за рад. Учитељ му је развио љубав за књигу и породицу и природу.

По доласку у Мостар он се интензивно дружи са Ј. Дучићем који му је иначе био и компија.

У њихов круг ускоро улази и млађани Светозар Ђоровић, па се ту родила и прва манифестација Светосавске забаве 1887. год.

Идуће године се у Мостару оснива друштво "Гусле" које осим пјесме његује и развијање националне свијести. У "Гуслама" Шантић је певач, диригент и хоровођа.

Ускоро ови напредни српски песници покрећу лист "Српска Вила" где су и први уредници били Шантић, Ђоровић, Дучић. Лист се одржава све до 1901. год. Шантић је у вријеме свјетског рата био затворен, па због болести наскоро ослобођен.

Дочекао је ослобођење и у Мостару био изабран за председника Народног већа.

Клонуо је потпуно крајем 1923., а умро 2. фебруара 1924. г. у Мостару.

Други о Шантићу

Тин Ујевић: Шантић је у првом реду патриотски пјесник. Еминентно патриотски.

Исидора Секулић: Шантић је пјесник са богатством осjeћаја које скрушену, затрпало али и припитомљено.

Милан Богдановић: Алекса Шантић је изванредно саосjeћајна природа.

Саучешће и љубав у њему страно и код њега нераздвојно живе.

Антун Бараш: Шантић је волео. Волео је све људе и сву нашу земљу.

Миодраг Павловић: Алекса Шантић је био племеница и човекољубива песничка фигура.

Велибор Глигорић: Шантићева знамења су у поезији: у сунцу, светlostи, звезди, и љубави.

Скендер Куленовић: Био је скројен од достојанства, са својим јадом носио се у себи, мало коме се ту жио.

Његов бол остајао је у њему као што је он остајао у свом Мостару.

Јован Ђучић: У свему дакле Шантић је био човек свога тла и свога времена. Шантић је у свом крају имао једно доба које је припадало њему и оно ће се, неоспорно, звати само његовим именом.

ОСТАЈТЕ ОВДЈЕ

*Остајте овдје!... Сунце туђег неба
Неће вас гријат' к'о што ово грије,
Грки су тамо залогаји хљеба,
Гдје свога нема и где брата није.*

*Од своје мајке к'о ће наћи болju?
А мајка ваша земља вам је ова!
Баците поглед по криу и пољу,
Свуда су гробља ваших праједова.*

*За ову земљу они бежу диви,
Узори св'јетли, што је бранит' знаше,
У овој земљи останите и ви,
И за њу дајте врело крви ваше.*

*К'о пуста грана, кад јесења грила
Трнују јој лишће и покосе ледом
Без вас би мајка домовина била,
А мајка плаче за својијем чедом.*

*Не дајте сузи да јој с ока лети,
Братите се њојзи у наручје свето,
Живите зато, да можете мрети,
На њеном пољу, гдје вас слава срета!*

*Овдје вас свако познаје и воли,
А тамо нико познати вас неће.
Бољи су своји и кршеви голи,
Но цвејетна поља, куд се туђин креће.*

*Овдје вам свако братску руку стеже,
У туђем свијету за вас пелен цвјета -
за ове крије све вас, све вас веже:
Име и језик, братство, и крв света.*

*Остајте овдје!... Сунце туђег неба
Неће вас гријат ко што ово грије,-
Грки су тамо залогаји хљеба
Гдје свога нема и где брата није.*

Алекса Шантић

припремио Александар С.

ГАЛЕРИЈА ВИШЕГРАДСКИХ ПЕСНИКА

Петроније Шимшић

АМАЈЛИЈА

*Сунчев зрачак кроз узано окно
Завирује у одјеје старе
Око срца нешто ми се стеже
Чудна сјевгlost зрачи из брвнаре.*

*На тавану два сандука стара
Извана руком ко из бајке
У њима је амајлија моја
Одијело моје старе мајке.*

*Њежно руком сандуке отвори
Пред очима мајка ми се створи
За часак ми озари се лице
На јастуку навезене птице,
Назувице, везене чарапе
У грлу ми оскоруша запе.*

*Сукња ткана у струку сабрана
Од памука кошуља сж решмама
У пакету мени стари знанци
С носовима ђонаши опанџи.*

*Срмом везен јелек је од чоје
На њему се преливају боје
Блеште боје ко сунчеви зраци
Лице моје окрену се мајци.*

*Из сандука као из даљине
Душа шапну: срећан био сине,
Очи моје заклетву не крију
Чувам мајко твоју амајлију.*

(Збирка пјесама "Амајлија")

Драгица Гребић

УСПОМЕНЕ

*Кад пожелим нешто лијепо
Ја се тад у прошлост вратим,
Па разгрнем успомене,
У најљепшу ја се свратим*

*Она мене златно грије
Чак и од сунца више,
Па те дивне успомене
Ништа неће да избрише.*

*Све су оне мени драге,
У срцу се свиле,
Тамо су ми сакривене
Твоје очи миле*

(Збирка пјесама "Јастук од босилјка")

Здравко Кнекић

БРАЋИ ИЗГУБЉЕНОЈ

*Хеј, браћо изгубљена
Сродници мили
Што ми стреласте речи
Још ко нејаку децу*

*Ево ме, још живо ми тело
Под ногама вашим
Граца у љубави стежући оштро перо
Што крвари вакфрулу песму
О бескрају радости
У милости Његовој*

*Немам вам изобиљних жеља
Да се распну у варнице
Жаражем бадњачке ватре
Носим вам само развигорац да
Ражара тај пламен што вам у души тиња
загушен теретом
Ваших лутања*

*Све што сја не обасја мрак
Већ подавијено струне и срце загади
А нема људско ништа тако красно
Па ни једног слова да вам њиме докажем
Такво благо
Неопитљиво а вечно
Као милост Његова

И ове сузе нису плач
Већ перу покајањем и моје стазе
Није ни ово перо мач
Јер би судило и мени самом
Него ме дохвати трен милости
И ослободи многих настојања
Па сад кличем Господу
Хвала и Слава, Једином, суштини радости моје
Чујте,
Хеј, драга браћо изгубљена.*

Олга Делић

СЛИКА

*На слици те
Гледам
Кишина обало
Мојих снова
Стабљико
Мојих сумњи
Детелино са четири
Листа
Срећно срећних дана
Огледало душе моје
Како си лепа
Као песма у пролеће
Остаде ми само
Слика*

(Збирка пјесама "Чекам свануће")

Божидар Шкобић

ДАЛИБОРОВ ВОЗ

*Хоће и Далибор пјесму о возу.
Да је дугачак и лијеп сав.
Да су вагони разних боја,
Али да је сваки кров плав.*

*У вагонима да буду и клупе,
За свакога да буде мјеста:
За двије стотине животиња
И његових другара дјвеста.*

*И сви ће тако, сретно да путују
И на понашање да пазе.
Јер увијек треба да се сагну
Кроз тунеле да пролазе.*

*Вагон жути, нек превози банане,
А остали, све друго воће.
Па на свакој станици - кад буде:
Нека једу - оно што хоће.*

*И још би Далибор наш предлагао
све док вас не заболи глава.
Само, не тражите: да се распрема!
И не тјерајте га да спава!?*

(Збирка дјечијих пјесама "Звјездица падалица")

УТВРЂЕНИ ГРАДОВИ

КОСАЧЕ У ПОДРИЊУ

Ка Чехотини, десној притоци Дрине, десетак километара западно од Пљеваља, налазио се Кукањ, љетња резиденција Косача, посебно Сандаља.

Испод утврђења Кукањ и данас се налази на карта-ма локалитет Подкукањ у коме је сачувано име његовог подграђа.

Југоисточно од Пљеваља на путу за Полимље, лежао је херцегов град Козник са подграђем.

Соко је у саставу Пиве и Таре сматран главним гра-дом херцега Стјепана Вукчића. Ту је био његов славни двор. У свим повељама којим се потврђују херцегови посједи ставља се на прво место подграђе Сокола, Подсокол. Сачувана црква као и најновија археолошка ископавања читавог овог подручја потврђују да је по-сриједи једно врло развијено подграђе.

Соко је свакако имао много већи значај него што је описан у дубровачким списима.

У близини Тјентишта, лијево од Сутјеске лежи То-ђевац чије је подграђе познато од 1389. године. И по-ред раног развоја као утврђени град није се развио у неко запажено насеље.

Има индиција да се у близини Тођевица такође у жу-пи Дрињаљево налазио и Подринац.

На ријеци Сутјесци познат је и град Вратар на главном путу који од Дубровника води ка Дрини. Из овог податка се види да је Сутјеска подграђе Вратара.

Због важности Стјепан Вукчић је на овом локалите-ту поставио царине.

Према томе у сливу Дрине и њених притока (не узимајући у обзир Полимље) а на простору испод Вишеграда од Чемерног, готово испод сваког феудалног града формирала су се подграђа.

На простору низводно од Вишеграда, у средњем Подрињу пограђе Ђурђеваца се јавља 1444. Додуше, његов положај није поуздано могуће утврдити.

Али према подацима добивеним из Дубровачких извора изгледа да се налазио на лијевој обали Дрине. Тек турски дефтер 1468. г. открива у посједу породице Павловића у земљи Ковачевића локалне тргове, у ства-ри подграђа, која мора да су настала непосредно прије пада под Турке: Хртар, Вратар, и Петрин.

Од Вишеграда низ Дрину, Турци су затекли трг Хртар са 81 породицом и 20 неожењених и селу. Град који се раније нигде не помиње био је сједиште ове ма-ле нахије.

У богатој области између Вишеграда и Чемерног груписао се читав низ врло напредних трговачких цен-тара.

Нека од ових мјеста попут Фоче, Горажда, Џерни-џе немају само локални карактер. То су тргови који су укључени у ширу трговинску размјену. Од подграђа својим развојем истичу се Подборач, и Подвишеград. Велики број тргова и подграђа у горњем Подрињу уствари показује врло напредну привреду и трговину.

По доласку Турака приликом привремене управе, подјеле босанског санџака, ова област се нашла у вила-јету Херсек или земљи херцеговој. У дефтеру из 1468. заведен је следећи број домаћинстава.

	Мјесто	Бр. домаћинстава	Неожењени
1.	Фоча	196	70
2.	Вишеград	158	30
3.	Горажде	144	115
4.	Борач	90	26
5.	Џерниџа	81	18
6.	Устиколина	60	21

Фоча је одређена за сједиште кадилука, а Вишеград за сједиште вилајета.

Сједишта нахије постају: Тођевац, Борач, Соко, До-брон, Санађар, Кукањ и Бродар, дакле утврђења која су постојала у оквиру босанске државе.

припремио
Александар С.

СРБИ - КАТОЛИЦИ

РАЧКИ ПОХРВАЂУЈЕ РУЂЕРА БОШКОВИЋА

Фрању Рачког, хрватског историчара и првог предсједника Југословенске академије зnanosti и умјетности у Загребу, српска научна јавност безмalo у цјелини држи за крајње објективног научника и представника оне историјске школе коју су занимали факти.

На Рачког као заступника историјске истине позивали су се једнако вођа далматинских Срба Сава Ђелановић као и Србин католик из Дубровника Лујо Војновић.

Из низ других значајних писаца, научних радника имало је слично мишљење о Фрањи Рачку. Међутим, у последњој фази свога живота као и Штросмајер, Рачки се приближио националистичким правашима који су негирали Србе и било какво њихово постојање у Хрватској.

Ставу да је Рачки претпостављао циљеве (националне) научној истини приложићемо и два мала примјера похрваћивање великог дубровачког и свјетског научника Руђера Бошковића и прећуткивање неких детаља из сукоба Срба и Хрвата у Дубровнику приликом подизања споменика Ивану Гундулићу 1893. г.

У свом пирлогу у "Раду јазу" за 1887. годину под насловом "Руђер Јосип Бошковић" Фрањо Рачки се бави Бошковићевим поријеклом са очеве и мајчине стране. Ни једном рјечју Фрањо Рачки не спомиње његово српско порјекло по оцу.

Рачки нигде не спомиње књижевни рад Руђеровог оца Николе. Тек узгред помиње образовање и књижевни интерес његове браће.

О томе што нема код Рачког налазимо код Јеремије Д. Митровића у документованој књизи "Серпство Дубровника" штампаној 1992.

Преци Руђера Бошковића прво су као властела носили презиме Подкравићи односно Покрајчићи. Рано су се спустили у Попово Поље у село Орахов До. Ту су се и размножили као Бошковићи. Из 1629. године сачувана је једна изјава људи написана српским језиком. У њој пише да је из овог српског херцеговачког села крајем 17. вијека дошао у Дубровник ради трговине Руђеров отац Никола син Бошка Бошковића и Дамјане.

Као трговац брзо се истакао у Дубровнику. Но тргујући, Никола Бошковић не само да је као католик "српски писао" већ се као Србин интересовао за српску прошlost, своје српско порјекло и то је преносио на своју дјецу и на Руђера.

Тако је и настало Николино дјело - спис "Старорашка сјећања" где је Никола унио све манастире Херцеговине до Косова како их је видео и како шта о њима дознао. Стари Дубровчани који су били вјерни католичкој цркви и српском роду сјећали су се Руђерове сестре Анице у дубокој старости и њених свједочанстава о српским успоменама у кући Бошковића.

То безобзирно похрваћење Руђера Бошковића, затим Ивана Гундулића и свега Дубровника иoko Дубровника прокоментарисао је Лујо Војновић, Србин-католик и дубровачки господар у листу "Време" од 30.1.1938. Зар није мудрије, историјски верније, естетски финије оно што је написао др. Душан Недељковић у предговору своме хрватском преводу Бошковићевог путописа из Цариграда у Пољску?

У овом путопису постаје сасвим јасно колико је илузорна и бесmisлена сваја која се у наше дане продолжава oko тога је ли Бошковић Србин или Хрват. Својим завичајем и својом отаџбином Бошковић је толико пута назвао и увијек само своје родно mјестo Дубровник и при томе се завичајно и отаџбински осјећао Дубровчанином.

Али се у путопису врло лијепо види и једно много шире осјећање, осјећање Јужним Словеном или Славинцем.

Виђенији Срби тога времена су већ знали опасност која вреба од Рачког, а и Штросмајера па су их и избегавали, јер су схватили да Рачки и Штросмајер иду оним политичким правицем који тежи затирању Срба и њиховог идентитета на подручјима садашње Хрватске.

Очит примјер за то је Руђер Бошковић.

припремио С. Александар
(у изради текста коришћена књига
Светозара Борака "Срби католици")

НЕСВАКИДАШЊИ ДОГАЂАЈ

СЕОБЕ ИКОНЕ “ТРОЈЕРУЧИЦЕ”

Уборбама против икономрзаџа године 726. грчки песник Јован Дамаскин замерио се, као поштоваљац икона, ћару Лаву Трећем, заштитнику споменуте јереси.

По ћарском наређењу калиф града Дамаска, код кога је Јован био на високом положају наредио је да се пјеснику одсече десна рука иза шаке и да се изложи јавно за углед и опомену на оном месту у вароши гдје се народ највише скупља.

Кад је то било учињено пријатељи Дамаскинови, који су такође били у најближој околини калифовој, украдли су с трга шаку и вратили је пјеснику. Дамаскин се затворио те ноћи у своју собу и намјестивши шаку према шафи, склопио руке пред иконом Богородице и тако у молитви заспао.

Кад се пробудио, видео је да му је шака у сну прирасла и само је црвена пруга показивала место где је рука била одсјечена.

Из благородности, песник је онда дао сковати од сребра руку и наместио је на Богородичину икону, а икону понео са собом у Палестину, гдје се у Лаври св. Саве Освећеног код Јерусалима смирио и провоје остатак живота.

Послије песникове смрти икона је остала у манастиру, одмах до чудотворне Богородичине иконе Млекопитатељицу коју је св. Сава Освећени завештао, оснивајући у 6. веку манастир.

Кад је почетком 14. века српски песник и принц Сава Немањић походио први пут света места, нађе он и у Лаври св. Саве Освећеног.

Ушао је у цркву да се помоли пред иконом Тројеручицом, и у тај мах баш падне сама икона са својега места пред непознатог посјетиоца из Србије.

Изненађен тим, чувар разгласи знамење и када се из Савиних одговора разбере да је владарског порекла, да носи име Сава и да долази из Европе, игуман и братија дају му на поклон ове иконе испуњавајући тако жељу оснивача манастира који је посету српског пјесника прорекао. Вративши се из Палестине у Свету Гору, свeti Сава је приложио Млекопитатељицу својој испосници у Кареји, а икону Тројеручицу Хиландару.

Али она није дugo остала у свом новом дому. Када је 1208. г. ишао из Свете Горе да мири браћу завађену око престола свети Сава је понео мошти оца Немање и икону Тројеручицу.

Оставио је у двору свога брата краља Стефана Првовенчаног, завештавши да се чува у владарском дому.

Тако је и било све до 1389. када је један старешина угледао кроз прозор ћелије светлост као сунце на путу од мора са северне стране пред Хиландаром неколико минута далеко од манастира.

Брзо је позвао калуђере да оду и виде шта је.

Тамо, на земљи с горње стране пута који води од мора у Хиландар, стајао је магараџ потпуно сам и прашњав и на леђима му је била икона Тројеручица.

Престрављени монаси по томе су познали да је српска војска изгубила Бој на Косову, да је српски двор уништен и да се икона сели натраг.

Сутрадан, на њихово велико чудо, нашли су је у игуманском столу код трпезарије.

Не знајући откуда је ту, опет су је с поклонима и молитвама вратили на прво место у олтар.

Али Тројеручица старешини те ноћи дође на сан речима: “Нисам дошла овде да ви мене чувате него ја вас”.

Од тада па све до 1912. Тројеручица је стајала у игуманском столу.

Тако је дошла али и прошла 1918. год., а Тројеручица се не враћа иако је земља ослобођена. Старешна манастира хиландарског, рјеши те 1929. год. да пошаље монаха у Србију на Косово не би ли видио због чега се Тројеручица не враћа.

Монах се врати послије годину дана и видје да је на Косову подигнут споменик султану Мурату, ал' споменик убијеном кнезу Лазару и највећем српском јунаку Милошу Обилићу нигде не могаше наћи.

Тако, закључули су, није чудо што Тројеручица не напушта своје место у Хиландарској трпезарији.

припремио Александар С.
по тексту Милорада Павића

ВИЈЕСТИ

Концерт Боре Дугића у манастиру Добрин

ДОКЛАДНИ ВИРТУПОЗ НА ФРУЛИ

Вишеград, 28. август 2006,

У препуном амфитеатру испред Карађорђевог конака манастира Добрин виртуоз на фрули и маестро праве народне музике Бора Дугић извео је са својим оркестром изузетно успјешан цјеловечерњи концерт. Била је то прилика да се његове препознатљиве композиције које изводи на десетак врста специјалних и разноврсних фрула једноставно разлије Добринском котлином, стварајући непоновљив и јединствен музички доживљај.

- Захвални смо домаћинима и митрополиту Николају који нам је дао благослов да уочи крсне славе манастира Добрин, овде у овом прелепом амбијенту, одржимо цјеловечерњи концерт. Једноставно, тешко је ове импресије преточити у речи и захвалност што нам је омогућено да овој дивној публици, уз сету за нека ста-ра времена, приредимо вече наше музике, изјавио је Дугић након овог концерта.

Дугић каже да му је жао што нема више сличних концерата на оваквим предивним и продуховљеним мјестима, при томе наглашавајући да је неопходно још више и снажније форсирати концертно извођење праве Српске музичке културе и истинског стваралаштва.

- Ово што ми радимо није тезгарење и не може се сврстati у нешто што је лака забава. Јер, овакви концерти иду корак даље, макар у својој озбиљности. Зато, ако ово постане обичај да на овим прелепим светим мјестима, какво је здање манастира Добрин, прави музичари буду имали прилике да се представљају публици, то

ће бити изванредан подстицај онима који још увек нису стекли довољну афирмацију, нагласио је Дугић.

Дугић је најавио да ускоро одлази у Америку где наставља снимање новог ЦД-а са својим сином, који је музички продуцент у једном од највећих студија у свету.

- Ускоро гостујем у Немачкој, затим у Паризу као гост UNESCO-а, а 31. децембра сам специјални гост оркестра Чешке Радио телевизије на свечаном Новогодишњем концерту. А потом наредне године слиједе бројна гостовања почев од Пољске, па поново Америке и све до Австралије, рекао је Дугић.

C. Хелета

Обиљежена Крсна слава манастира Добрин

УСКОРО И ОБНОВЉЕЊЯ ЧУДОТВОРНА ИКОНА

Вишеград, 28. август 2006,

Поводом православног празника Велике Госпојине, Крсне славе манастира "Успенија Пресвете Богородице" у Добрину, Митрополит дабробосански господин Николај служио је Свету архијерејску литургију, уз саслужење монаштва и свештенства.

Предходно је обављен свечани чин освећења шест нових црквених звона која ће заједно са монтажним постојем бити уграђена на нови звоник дограђених манастирских конака.

Обраћајући се бројним вјерницима и гостима, међу којима је био и члан Предсједништва БиХ Борислав Паравац, Митрополит Николај је најавио нове радове на санацији и ревитализацији старе манастирске цркве, укључујући и комплетну рестаурацију иконе.

- Ако је 1219. године подигнута ова манастирска црква као најстарија Немањићка у Босни, онда је у 786. години свога живота, рекао је Митрополит Николај.

Он је подсјетио да у епархији Дабробосанској постоје чудотворне иконе Пресвете Богородице у Чајничу и Сарајеву, а ускоро ће бити још једна у храму у Озерковићима.

- И у ову манастирску цркву у Добрину ускоро ће се вратити обновљена чудотворна икона Пресвете Богородице Добринске, коју су 1945. године Немци уништили приликом минирања храма. Успели смо срећом пронаћи најпрте њеног изгледа, по кому је поново урађена, тако да ће ускоро бити овде изложена, најавио је Митрополит Николај.

Митрополит Николај је рекао да је манастир у Добрину био без монаштва пуних 270 година, али да је уз помоћ прилога верника значајно обновљен и постао стјећиште бројних православних вјерника.

- Манастир Добрин ујутран је и у све туристичке карте тако да га сваког дана походе и бројни туристи, међу њима највише деца, рекају Митрополит Николај.

Послије светог причешћа Миотрополит Николај је уручио грамате и захвалнице дародавцима, од којих је највећи број из Прибоја у Србији, који су финансирали израду шест нових црквених звона.

Обављена је и литија са опходом око манастирске цркве, а овогодишњи домаћин храмовне славе био је Веселин Ђуковић из Чајниче.

C. Хелета

Још један успјех Драгољуба Стојановића из Новог Горажда

Најбољи здравичар у Гучи

Ново Горажде, 4. септембар 2006.

На овогодишњем Сабору трубача у Гучи за најбољег здравичара проглашен је Драгољуб Стојановић, члан пјевачког друштва "Свети Ђорђе" из Новог Горажда.

Стојановић каже да му је ово, међу бројним досадашњим, најдраже и најзначајније признање, тим прије што је освојено у изузетно јакој конкуренцији међу бројним и познатим здравичарима из Србије.

Иначе, Драгољуб Стојановић је познат по томе што може читати здравице непрекидно пуних пет часова, а како каже, напамет зна чак 180 разних здравице.

Драгољуб Стојановић је активиста Српског пропагандног и културног друштва "Просвјета" Ново Горажде и предсједник Православне црквене општине горажданске, са сједиштем у Новом Горажду.

C. Хелета

Изложба Весне Голубовић у Међавник-граду Емира Кустурице

ДУХОВНОСТ КАО ИНСПИРАЦИЈА

Мокра Гора, 6. август 2006.

У Галерији "Маџола", Међавник-града у Мокрој Гори, филмски режисер Емир Кустурица почетком августа отворио је још једну занимљиву изложбу слика са духовном тематиком.

Ради се о изложби уља на платну сликарке Весне Голубовић под радним насловом "Санкир", што у најкраћем означава подлогу у иконописању.

Весна Голубовић је рођена Бањалучанка, дипломирала је на Факултету ликовних умјетности у Београду 1980. године у класи професора Стојана Ђелића, код кога је 1986. године и магистрирала. Од 1981. до 2004. године живјела је и стварала у Њујорку, да би се у зрелим умјетничким годинама, како сама каже, "вратила себи" и цртала хришћанство, његову филозофију и у своје слике уградила духовност и иконографске принципе.

Отварајући ову изложбу, коју ће посетиоци Галерије "Маџола" имати прилике видјети до 15. септембра, Емир Кустурица је нагласио да Весна Голубовић, по њему, црта најљепше иконе на иконостасима у Србији.

- Она је риједак умјетник који у свом раду објединује вјеру, као врсту племените религиозности, и

умјетнички дар. На њеним сликама наилазимо на велику загонетку, како линију довести до нивоа племенитости и узбуђења, заједно са елементарном људском емоцијом, нагласио је Кусрутица.

Он је рекао да је на њеним сликама обједињена идеја вјере и идеја племенитости, неким финим, танкоћутним линијама, које на специјалној подлози добивају неку невјероватну снагу, „као да нас гледају сви свеци овог свијета и као да из ових боја проговора најдубља и најснажнија емоција”.

Појашњавајући основни мото изложених слика Голубовићева је истакла да из њих извире својеврсна мученичка енергија Светог Димитрија.

- Свим овим ликовима, сем једног, је заједничко да иза њих стоји један Божији лик. Дакле, све су то освећени ликови који су се молили истом Богу Христу, оном кога сам се ја усудила представити на овим мојим сликама, истакла је Голубовићева.

У свом богатом умјетничком стваралаштву Весна Голубовић, иначе супруга познатог глумца Славка Штимца, до сада је имала 12 самосталних изложби широм свијета, урадила је више сценографија за модерни балет почев од Тел Авива, преко Хелсинкија, па до више америчких градова. Групно је излагала на 18 међународних и домаћих ликовних изложби, а прошле и ове године осликала је иконостас у цркви Светог Саве на Међавнику.

C. Хелета

*Необичан концерт трубача
на вишеградској ћуприји*

Нијемци сврјатили са гуче

Вишеград, 6. септембар 2006,

Да музика заиста нема граница показао је један необичан концерт у Вишеграду. Тако су вишеграђани присуствовали џеловечерњем концерту кога су приредили млади музичари из Њемачког града Ланџута, иначе чланови трубачког оркестра „Кајн фошипил“ или у слободном преводу „Без предигре“.

По ријечима вође пута и идејног творца овог оркестра Владимира Шапоњића, који преко тридесет годи-

на живи и ради у Њемачкој, уз помоћ његовог сина успио је окупити младе њемачке музичаре који су толико савладали популарне српске мелодије да су од прије три године редовни гости Сабора трубача у Гучи.

- Момци су одушевљени са пријемом на Сабору у Гучи, а прије овог вишеградског одржали су и концерт у Врњачкој Бањи, што ће им без сумње остати у лијепој успомени, рекао је Шапоњић, најављујући њихов долазак и идуће године, након Сабора трубача у Гучи.

Редале су се тако мелодије „Боже правде“, „Ђурђевдан“, „Видовдан“, „Калашњиков“, па све до традиционалних србијанских кола, када се бројна окупљена публика спонтано ухватила у коло.

C. Хелета

Нова књига вишеграђанина Сава Шкобића

МАШТА МОЖЕ СВАШТА

Вишеград, октобар,

Вишеградски културни стваралац и књижевник Саво Шкобић објавио је нову књигу позоришних текстова за дјецу, под називом „Машта може свашта“.

- Ради се о аутору који итекако познаје психологију дјетета, бескрајно и дugo лута вртовима његове бујне маште „која може свашта“, па чак да на позорници споји Пинокија са несташним дјечачима и дјевојчицама из данашњег времена, написала је у осврту за ову књигу професор Дивна Васић.

Саво Шкобић је рођен у Травнику где је прије послидњег рата написао и режирао шест позоришних представа за младе и дјецу. У Вишеграду, где живи и ствара од 1996. године, где су га „донијели вјетрови рата“, написао је и режирао још девет представа за дјецу и једну за одрасле.

Првих шест позоришних представа објављене су у његовој првој књизи „Море у лавору“, у издању „Српске књиге“ из Руме, чији је уредник познати пјесник Добропија Ерић.

Књига „Машта може свашта“ штампана је као прва у оквиру новоосноване библиотеке „Дечја позорница“ огранка „Српске књиге“ из Руме у Вишеграду.

C. Хелета

*У Вишеграду промовисана друга књига
Бошка Билала*

ОД ЈА ИЗГУБЉЕНОМ ЗЛВИЧАЈУ

Вишеград, 28. октобар 2006,

У вишеградском Дому културе промовисана је најновија, друга по реду, књига Бошка Билала „Љубнићи-Илијаш, 1996-2006. молитва“, у издању Српског просвјетног и културног друштва „Просвјета“ Вишеград.

Након што је Милан Шушњар, у име издавача, представио аутора и његову најновију књигу, која је наставак прве „Сеобе-Љубнићи-Илијаш“, о књизи је гово-

рио новинар Радоје Тасић, који је оцјенио да је Билалова друга књига својеврсна молитва његовим изгинулим саборцима и пријатељима, отетом и никад не заборављеном завичају.

- Познато је да је народ који не зна своје поријекло и коријене осуђен на тихо и лагано нестањање. Срби добро знају ко су и одакле потичу. То је доказао и Билал који је невјероватном снагом, упорношћу и енергијом сакупио податке за породична стабла 22 фамилије из Илијаша и околине Љубнића, рекао је Тасић и додао да је на тај начин одужио свој дуг према прецима и потомцима.

У најновијој књизи "о завичају кога више нема", аутор врши занимљив графички експеримент, објављујући практично двије књиге у једној, са обрнутим почетком и са крајевима који се сусрећу на некој невидљивој, али стварној "линији разграничења".

- Свједоци не стварају историју, али су зато свједоци градитељи историјске истине. Утолико више је садржај и помно истражена грађа, коју нам нуди Бошко

Билал у својој другој књизи "из краја кога више нема", значајни за нашу сирову истину која ће се полако, али сигурно преселити у историју, речено је на овој промоцији.

По ријечима аутора ова књига има основни циљ и задатак да се не заборави завичај и претци, те да се молитвом ода помен илијашким херојима на војничком гробљу у Сокочу.

- Друга страна књиге говори о томе како су нас свјетски моћници оставили без нашег завичаја и без свега онога што нам је свето и драго, рекао је Бошко Билал на промоцији његове друге књиге "Љубнићи Илијаш, 1996-2006." молитва, својеврсно оди илијашком завичају кога су током последњег рата тамошњи Срби заувијек и масовно напустили.

C. Хелета

Нова зграда Пословног факултета Вишеград

ЗДАЊЕ "ВРЛЂЕНО" ОБРАЗОВАЊУ

За разлику од прошле године, када се настава на Пословном факултету одвијала у закупљеном простору Основне школе "Вук Карадић", студенти су уселили и почели са слушањем предавања 16. октобра у реновиране и савремено опремљене просторије, у бившој управној згради "Вишеградпромета", коју је Уни-

верзитет "Синергија" откупила и намјерава је у потпуности реновирати и прилагодити својим потребама.

По ријечима Ректора Универзитета "Синергија" Бијељина и матичног Универзитета "Сингидунум" Београд, Милована Станишића, након прве фазе реновирања купљене зграде у улици Ужичког корпуса, у којој је комплетно уређено 500 квадратних метара кабинета, који су спремни за почетак наставе у овој школској години, услиједиће ускоро друга фаза, у којој ће бити у потпуности реновирана зграда и у њој уређени сви потребни садржаји, неопходни за Пословни факултет, укључујући амфитеатар, додатне кабинете и студентски кафе бар.

Он је подсјетио да је Пословни факултет у Вишеграду за само годину дана стекао изузетну репутацију и постао привлачна високошколска установа на ширем међудржавном простору у вишеградском окружењу.

Иначе, у згради Пословног факултета Вишеград била је прва зграда основне школе у Вишеграду, подигнута крајем деветнаестог вијека, а у њој је четири разреда основне школе завршио чувени књижевник и наш једини нобеловац Иво Андрић.

C. X.

Дарови иселених гораждана из Канаде

СПОНА СА ЗАВИЧАЈЕМ

Ново Горажде, 4. септембар 2006,

Подпредсједник Српско-Канадског друштва "Херцег Стефан Вукчић Косача" из Кичинера, иначе познати сликар Ђуро Лубарда (учесник овогодишњег 13. међународног ликовног саборовања у Вишеграду), основној школи "Вук Караџић" у Новом Горажду предао је компјутерску опрему у вриједности од 2.500 канадских долара.

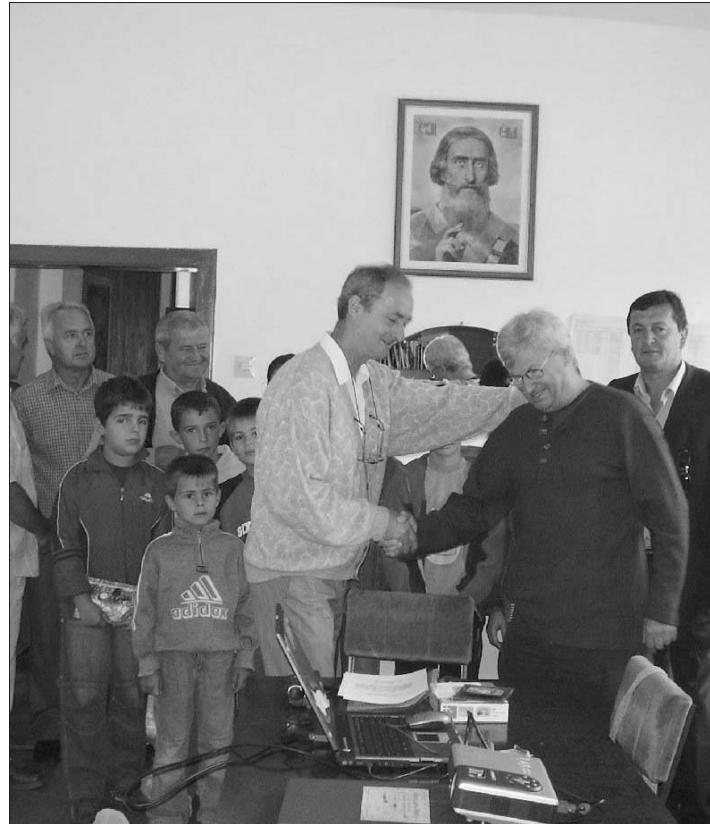
Ради се о још једној, у низу, хуманитарних акција којима су чланови овог друштва, међу којима су најбројнији Срби исељени из Горажде, помагали становницима општине Ново Горажде.

Тако су чланови овог Друштва до сада у обнову цркве "Свети Ђорђе" у Новом Горажду даривали преко 70.000 марака, а најавили су и прилоге за изградњу и опремање будуће Спомен штампарије у порти ове цркве, у знак сјећања на прву ћириличну штампарију на просторима данашње БиХ, која је овде радила између 1919. и 1923. године.

- Жеља нам је да у наредном периоду помажемо на основу ваших пројекта који ће служити људима, рекао је Лубарда предајући ову опрему директору школе Велимиру Крунићу.

На поклону се захвалио начелник општине Ново Горажде Ивица Јагодић најављујући да ће се у овој општини ускоро формирати секција Српско-Канадског друштва "Херцег Стефан Вукчић Косача" из Кичинера, која ће бити најбоља спона будуће међусобне програмске сарадње.

С. Хелета

Манастир Добрун код Вишеграда

ДАРОВИ ДЈЕЦИ СТИГЛИ ИЗ БЕЧА

Вишеград, 27. октобар 2007,

У манастиру Успенија Пресвете Богородице у Добруну, након Свете литургије поводом Свете Петке, активисти Српске православне цркве из Беча за 30 дјеце из социјално угрожених породица даривали су помоћ у одјећи, обући и новицу.

По ријечима једног од активиста, Габријеле Вуковић, чланови Српске православне цркве у Бечу прикупили су око шест хиљада евра, од чега су половину даривали дјеци у манастиру Света Петка у Параћину, а други дио малишанима из Вишеграда.

Бриједност пакета, заједно са новицом, била је 100 евра, а акција даривања је организована уз помоћ Центра за социјални рад Вишеград и монаштва манастира Добрун.

С. Хелета

Никола Полуга постигао велики успех

СВЈЕТСКИ ПРВАК ИЗ ВИШЕГРАДА

Вишеград, 27. октобар 2006

На недавно одржаном Свјетском првенству за јуниоре и Свјетском купу за млађе категорије у Хановеру као члан репрезентације РС наступио је и каратиста вишеградске "Дрине" Никола Полуга и окитио се најсјајнијим одличјем. Наиме Полуга је постао свјетски првак у борбама до 13 година у категорији до 55 килограма.

- Ово је био мој прв и наступ за репрезентацију РС, и на најбољи начин сам оправдао указано повјерење. Конкуренција је била веома јака. У елиминацијама сам савладао представнике Русије и Велике Британије да би у финалу савладао још једног представника Русије

са 6:1 и тако освојио злато за РС у миојој категорији, рекао је Полуга.

Никола који је одличан ученик каратеом се бави од шесте године, а до сада су му највећи успјеси били освајање два међународна турнира и титула првака РС у борбама.

- Јако сам поносан због наступа за Републику Српску што је за мене била велика част. Напорно сам се припремао за ово првенство, труд се исплатио и надам се да ћу у наредном периоду наставити са добрым резултатима, додао је Полуга.

Своје задовољство није крио и Николин тренер Ненад Леканић.

- Велико је задовољство и част у својим редовима имати таквог спортиста као што је Никола. Услови за тренинге били су тешки пошто тренирамо у неусловним просторијама. Захваљујући општини Вишеград и Спортском савезу "Дрина" успјели смо обезбедити средства како би Никола могао отпутовати у Хановер. Још једном смо показали да се у овом малом граду рађају и стасавају спорчки таленти на које смо јако поносни, рекао је Леканић.

Тренер вишеградских каратиста се осврнуо на тренутну ситуацију у каратеу Српске.

- Каратисти су Републици Српској донијели много радости, среће и угледа у свијету. Уз минимална улагања остваривали смо врхунске резултате и пели се на побједничка постоља широм свијета. Због тога би надлежни органи више пажње требали да поклоне каратеу који је најтрофејнији спорт у РС, а ми ћемо се одужити на најбољи начин освајајући светске тронове, додао је Леканић.

Начелник општине Вишеград Миладин Милићевић приредио је пријем за младог вишеградског каратисту, Николу Полугу.

Честитајући му на овом изузетном успјеху Милићевић је Полуги уручио скроман поклон и обећао да ће се заложити да ускоро добије стипендију, обзиром да је и одличан ученик деветог разреда Основне школе "Вук Караџић" из Вишеграда.

Д. Јевђевић

Са својим Међавником, еколошким акцијама и будућим ски центром на Тари Емир Кустурица успешно се доказује и ван свијета филма

ПРЕПОЗНАТЉИВИ КУСТИЋ БРЕНД

Мокра Гора, 18. октобра 2006,

Познати свијетски филмски режисер, који неуморно снима посљедње кадрове свог најновијег филма "Завет", не мирује и у другим областима.

Ту је неизбјежна музика, потом етно туризам, заштита природе и екологија, и уз све то реализација изузетно позамашне инвестиције, изградње ски центра на Иверу, једном од највиших врхова планине Таре. Многи се питају како то успјева, а да уз све то домаћински брине о континуираним културним садржајима у Дрвенграду, на Међавнику, који је за двије године од отварања за посјетиоце постао препознатљив бренд и обавезна туристичка дестинација.

- Тајна нашег успјеха је што је управо завршене љетње сезоне, од 6. јуна до 6. октобра, кроз Међавник прошла огромна количина од око осамдесет хиљада људи. Није то никакво самохвалисање, него чињеница, каже Кустурица.

Он додаје како се сви разноврсни садржаји у Дрвенграду, на неки начин, уклапају у једну спонтаност којом се овај град градио.

- А градио се тако што је, не по неком чврстом урбанистичком плану, грађен уз подразумјевање разноврсних програма који се овде континуирано одвијају. А распон људи из културног миља који су овде гостовали, поготово у ликовној Галерији, је велики, почев од људи који су мало излагали до оних, попут Воја Станића или Драгана Јовићевића-Маџоле, чија је изложба била велики догађај и чак проузроковала промјену имена Галерије, која се од тада уместо "Аника" зове "Маџола".

Кад је ријеч о Дрвенграду он се по први пут припрема за зимску туристичку сезону и то одмах средином новембра, након што филмска екипа напусти апартмане у дрвеним кућама.

У управи Дрвенграда истичу да већ имају на располагању 44 лежаја, а након скорог завршетка новог мотела, гостима ће бити на располагању додатних 16.

Будући мотел у Дрвенграду на Међавнику гради се на спортској дворани, у три етаже, укупне површине око 400 квадратних метара. У приземљу је ресторан са стотину места, а у поткровљу су собе и апартмани.

Већ поменута спортска дворана, у којој је тренутно смјештен импровизовани студио за снимање филма "Завет", има димензије кошаркашког, а висину одбојкашког терена и највећим дијелом је укопана у земљу. Као што је планирано она ће имати теретану и ринг за борилачке вјештине, а главни терен може ће се користити и за концерте пред око 1500 посјетилаца. Без сваке сумње први концерт ће бити резервисан за "Emir Kusturica No smoking orkestra", много познатији бенд у свијету, него на овим нашим просторима.

У току је изградња и затвореног базена димензија 20 пута 10 метара, а испод њега се гради котловница из које ће се загријавати сви објекти на Међавнику. На

ободу Дрвенграда граде се још двије куће са апартманима, а управо се завршава и велики паркинг простор за све већи број моторизованих посјетилаца.

У току су и завршни радови на изградњи скијалишта по најсавременијим свјетским стандардима на Иверу, једном од највиших врхова Таре, на 1490 метара надморске висине.

Кустурица појашњава да се на тој коти налази врх стазе и посљедњи стуб ски лифта. Стубови су већ постављени и предстоји монтирање сајли које ће вући више од хиљаду скијаша на сат. Сва опрема купљена је у Швајцарској, а упоредо са изградњом скијалишта Емир Кустурица је инвестирао и изградњу три километра дугог далековода до скијалишта где ће се, наредне године, са друге стране Ивера, градити још три километра стаза.

Свemu овоме је предходила изградња асфалтног пута од Међавника до подножја Ивера, дугог скоро десет километара. На његовом крају уређује се паркиралиште за 200 возила, а од раскршће према новом Кустуричном етно селу Подивичје, на прољеће идуће године почињу радови на изградњи и асфалтирању пута према Митровцу на Тари, дужине 15 километара. На тај начин ће Тара и Мокра Гора бити спојени пречијом, која ће имати ранг регионалног пута.

-На будућој стази градимо необичан ски лифт на "Л" профил, који ће покривати око три километра стазе. Недостају још три стуба и један повратни, већина осталог је готово. Чак и кад би пао сутра снијег ми ћемо на овој стази 10. јануара 2007. године скијати. Једино нас може у томе спријечити сува зима без снијега, у шта не вјерујемо, каже Кустурица.

Он додаје да ће на будућем скијалишту бити једна рекреативна и двије такмичарске стазе, од којих је једна на нивоу јахоринске, на којој је 1984. године одржано такмичење у женском олимпијском велеслалому. Догодине се, каже Кустурица, ради још један лифт и брзи двосјед, тако да ће се то скијалиште претворити у озбиљно зимовалиште.

-Планирамо, наравно, градити и остale пратеће садржаје уз један мотел. Мада је превасходни циљ да ови смјештајни капацитети на Међавнику буду база, како би стазу некако еколошки сачували, да пробамо да се горе што мање загађује. Јер људи загађују и њихови трагови се врло тешко пречишћавају. Знате, екологија је дио културе која код нас не постоји, нагласио је Кустурица.

Подсећајући на изузетно велику борбу у одбрани Мокрогорске природе и спречавању да оvdje продре никлоносни лоби, што је резултирало одлуком Владе Србије да се ово подручје прогласи еколошком заштићеним Парком природе, чији је он директор, Кустурица подсећа да су нешто слично, али безуспјешно са никлом "кренули" и Нијемиџи.

-Ма немогу они то узети никад више. Овај народ је освијешћен толико и зна кад би оvdje дошао никл да би, практично, била уништена Србија, нагласио је Кустурица.

Познато је да је он својим активностима, утицајима и савјетима потпомогао сличне активности на спречавању инсталисања никлоносног лобија и у сусједно Вардиште, на подручју Вишеграда. Све то, као и про-

глашавање подручја Мокре Горе заштићеном еколошком зоном, покренуло је сличне активности и на подручју Вишеграда и Републике Српске, које су на жалост прилично успорене.

-Са запада долазе најбоље и најгоре ствари. Тајна је у томе што неки стратеги на западу држе карту пред собом и размишљају колико кисеоника ће имати у будућности. А знајући наше склоности ка сметљишту врше овакве насртaje. Та идеја да се и на подручју Вишеграда прогласи еколошка заштићена зона је, у ствари, више наслоњена на наше иницијативе него на конкретне активности на терену. Мора неко ту код вас, у Вишеграду, да се јави, ко ће се истински посветити томе, као што смо се ми оvdje посветили. Неко ко ће да уpire да би се и то подручје прогласило еколошком зоном са разним садржајима. На жалост, кад су у питању насртaji са прљавим технологијама, све се то данас завршава парама и у тој области влада једна невиђена корупција, којој се морате супротставити, сматра Кустурица.

Један од будућих садржаја на вишеградском дијелу, наслоњеном на Мокру Гору, је и будући туристички ћиро чија траса је стигла надомак Вишеграда, при чему су очигледне неодлучности да се превазиђу неки проблеми како би се ова инвестиција што прије завршила и ставила у функцију развоја туризма.

-Унутар Жељезнице постоје струје које све то, на неки начин, раздвајају. Једна је загријана да то што прије заврши, а друга би да то заврши, али да то буде њихово дјело. Али, искрено говорећи треба добро размислити, кад та пруга ипак ускоро буде готова, да ли је рационално да се само базира на вожњу туриста ћиром од, рејимо, Шарган Витаса до Вишеграда. Питање је шта ће туриста радити у возу неких три-четири сата и колико ће то њему бити занимљиво. Зато мислим да треба размишљати о варијанти да, на пример, у Добруну буде пресједање. Да од Мокре Горе до Добруна и тамошњег манастира вози једна композиција, а друга од Добруна до Вишеграда и назад. Тако би туристи бирили шта и гдје желе путовати, шта обићи или посјетити, а не да буду пуки путници, каже Кустурица.

Без сваке сумње ово су занимљиви савјети које би туристички радници Вишеграда требали размотрити и уважити, тим прије што стижу од човјека који се са својим еколошким и туристичким плановима и пројектима, у осталом као и са својом професијом, увек доказао и постao препознатив бренд успешности.

Славко Хелета

На Озрену одржан Први Сабор православне омладине РС и ФБиХ

1. Октобар, 2006

Сабор православне омладине је неформална група православно-националних организација које се окупљају једном или више пута годишње (по потреби), доносе одређене закључке и планове и потом их спроводе у дјело.

Са благословом Преосвећеног епископа зворничко-тузланског Г. Василија, Светосавска омладинска заједница СПЦ Епархије зворничко-тузланске, у сарадњи са Српским сабором Двери, организовала је Први сабор православне омладине Републике Српске и Федерације БиХ, у светој земљи Немањића, у манастиру Озрену, од 28. септембра до 1. октобра 2006. На Сабору је учествовало 64 представника из 13 омладинских организација са овог подручја.

Главна тема Сабора била је Плодотврно умрежавање православне омладине, али је пажња била посвећена и положају Срба у Републици Српској и Босни и Херцеговини.

Учесници Сабора су се прихватијем Повеље обавезали да ће, у складу са могућностима, уложити свој максимум да се испуне договорене ставке из Озренске повеље.

Ово су само неки од приједлога учесника Првог Сабора православне омладине: покретање епархијске канцеларије са сједиштем у Бијељини (умрежавање СОЗ-ова); оснивање одбора по епархијама за организовање Сабора; упућивање иницијативе општинама, да преко општинских институција очувамо Ћирилицу (џамбо плакати, реклами и називи фирм); издавање саопштења за јавност са текстом повеље; организовање научних симпозијума у циљу очувања националног идентитета; да сви учесници Сабора буду примљену у Србски Сабор свих српских земаља које организују Двери Српске;

На крају дводневног радног дијела, Сабор је усвојио следеће закључке:

Озренска повеља Првог сабора православне српске омладине Републике Српске и Федерације БиХ

I

Свјестан потребе саборног и модерног начина дјеловања, Сабор се обавезује на оспособљавање и обучавање локалних православних омладинских организација и на њихово међусобно регионално повезивање и укључивање у друштвену мрежу Свесрпског омладинског сабора који броји више од 70 нестраначких православно-националних омладинских организација.

II

Анализирајући двоструке аршине који се спроводе над Србима, како на Косову и Метохији тако и у Републици Српској, Сабор упозорава међународну заједни-

цу, а нарочито послије поништавања и етничког чишћења народа Републике Српске Крајине, да и Срби морају имати иста демократска права као сви други европски народи и захтијева од српских политичких странака да се за та права изборе. Као нестраначке друштвене организације, чланице Сабора ће дати свој допринос у борби за демократска права српског народа, укључујући и право на самоопредјељење. Босну и Херцеговину као унитарну државу српски народ неће никада прихватити.

III

Сабор се обавезује да ће радити на упознавању домаће и стране јавности о злочинима над Србима у рату од 1991-1995. године и објавити аргументе и грађу која разобличује фалсификовану историју модерне БиХ са тенденцијом да се Срби прикажу као геноцидан народ.

IV

Сабор се такође обавезује да ће радити на упознавању јавности о дириговано-зaborављеном геноциду који се догодио у Јасеновију, као и о злочинцима који су та звјерства вршили и онима који су им давали благослов за таква злодјела, а који ни до дана данашњег нису изведени пред земаљски суд правде или се нису јавно покајали. Сходно томе, свака чланица Сабора организоваће поклоничка путовања на јасеновачка стратишта и у договору са Одбором за Јасеновац Светог архијерејског сабора СПЦ, организоваће серијал предавања о тој теми.

V

Свјестан значаја Ћирилице у националном идентитету српског народа, Сабор се обавезује да ће радити на њеном очувању и укључује се у пројекат реафирмације Србистике који је усвојен на Свесрпском омладинском сабору ове године у Соко-граду.

VI

Прихватијући пројекат Покрет за Живот, све чланице Сабора се обавезују да ће уложити дјелотворан напор у његовом спровођењу и промовисању културе Живота, љепоте дјетета у пренаталном периоду, као и вриједности хришћанског брака и породице. Такође, Сабор ће у наредном периоду преузети на себе организацију окружног стола са темом Хришћанство и медицина.

VII

Сабор ће у наредном периоду направити више научних скупова и међународних академија посвећених историјском постојању Срба на овим просторима.

Како радили, тако нам Бог помогао!

*У Светој земљи Немањића
Манастир Озрен, октобра 2006.
Служба за односе са јавношћу
Сабора српске омладине
Републике Српске и Федерације БиХ*

РАЗОНОДА

ДОМИНО УКРШТЕНИЦА

Автор:
Ново
Зекић

Ако плочице са понуђеним словима правилно распоредите у доњи лик, као коначно решење добијете назив светиње из суседства, њеног ктитора и назив културне манифестације која се сваке године одржава код манастира из решења.

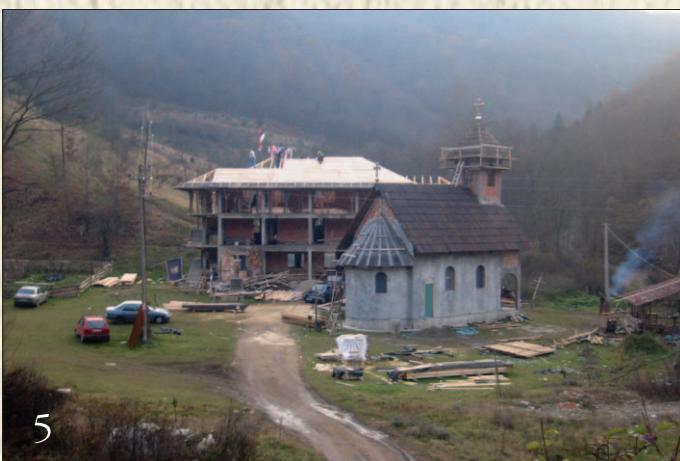

A 10x10 grid puzzle. The first column contains 10 numbered circles (1-10). The second column contains 10 numbered circles (1-10). The third column contains 10 numbered circles (1-10). The fourth column contains 10 numbered circles (1-10). The fifth column contains 10 numbered circles (1-10). The sixth column contains 10 numbered circles (1-10). The seventh column contains 10 numbered circles (1-10). The eighth column contains 10 numbered circles (1-10). The ninth column contains 10 numbered circles (1-10). The tenth column contains 10 numbered circles (1-10).

The letters E, P, I, S, T, O, L, A are placed in the grid:

- E is at (1, 4)
- P is at (2, 4)
- I is at (3, 4)
- S is at (4, 4)
- T is at (5, 4)
- O is at (6, 4)
- L is at (7, 4)
- A is at (8, 4)

The cell at (8, 5) is shaded gray.

1 - 4: Велика Госпојина 2006., Манастир Добрун;

5, 6: Комплекс ДРАЖЕВИНА на плећима Равногораца и Соколова;

7, 8: Нова секција Сокола, Домаћа радиност - ткаље са разбојима - становима

1

2

3

4

5

“СОКО” НЕПРИКОСНОВЕН

- 1 - Победник Другог турнира БОРС-а: ФК “СОКО”;
- 2 - Радост са најмлађима;
- 3 - Светски првак у каратеу Никола Полуга;
- 4 - Петлићи ФК “СОКО” - треће место;
- 5 - Капитен и кум са наградама